

Звіт

голови районної державної адміністрації по виконанню делегованих районною радою повноважень у Біляївському районі за 2016 рік

Відповідно до Конституції України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації» голова районної державної адміністрації щорічно звітує про підсумки роботи райдержадміністрації за рік в межах наділених їй повноважень.

Фінансовий стан (про виконання районного бюджету та бюджету району за 2016 рік)

Склад Біляївського району (2016 рік): 1 районний бюджет, 19 сільських рад, 1 селищна рада.

Зведені показники по місцевим бюджетам Біляївського району бюджет за підсумками виконання 2016 року за доходами загального та спеціального фондів з урахуванням дотацій та субвенцій з державного та обласного бюджету забезпечено на 104,0%. При планових показниках 813 242,3 тис.грн. фактичне виконання становить 846 107,0 тис.грн.

По власним доходам забезпечено виконання на 120,7 %. При планових показниках 228 715,5 тис.грн. фактичне виконання становить 275 958,8 тис.грн., що на 47 243,3 тис.грн. більше планових призначень

Виконання власних надходжень у розрізі місцевих бюджетів загального та спеціального фондів без урахування міжбюджетних трансфертів, грн.

АТО	План станом на 01.01.2016р.	Факт станом на 01.01.2017р.	% виконання	Питома вага в загальному обсязі
Районний бюджет	72 817 480	80 903 029	111,1	29,2
Бюджет селища Хлібодарське	8 614 600	9 582 881	111,2	3,5
Бюджет с.Августівка	9 355 416	10 649 390	113,8	3,8
Бюджет с.Березань	2 151 080	2 870 538	133,4	1,0
Бюджет с.Василівка	1 466 766	1 844 850	125,8	0,7
Бюджет с.В.Дальник	8 661 878	10 931 800	126,2	3,9
Бюджет с.Вигода	3 072 466	4 581 060	149,1	1,7
Бюджет с.Градениці	1 826 700	2 759 574	151,1	1,0
Бюджет с.Дачного	3 950 430	4 876 399	123,4	1,8
Бюджет с.Іллінка	776 979	1 004 151	129,2	0,4
Бюджет с.Кагарлик	972 000	1 104 759	113,7	0,4
Бюджет с.Кам'янки	1 293 420	1 484 508	114,8	0,5
Бюджет с.Маринівка	794 135	1 131 695	142,5	0,4
Бюджет с.Маяки	6 508 800	6 551 576	100,7	2,4
Бюджет с.Мирного	1 358 600	19 111 492	140,7	0,7
Бюджет с.Нерубайського	42 916 076	50 730 705	118,2	18,3
Бюджет	418 730	505 467	120,7	0,2

с.Секретарівка				
Бюджет с.Троїцьке	2 743 810	3 576 376	130,3	1,3
Бюджет с.Усатово	50 690 561	68 787 613	135,7	24,9
Бюджет с.Холодної балки	5 532 225	6 702 072	121,1	2,4
Бюджет с.Ясок	2 793 340	3 468 908	124,2	1,3
ВСЬОГО	228 715 492	275 958 842	120,7	100,0

Доходну частину бюджету загального фонду Біляївського району за січень-грудень 2016 року загальним обсягом з урахуванням дотацій та субвенцій з державного бюджету виконано на 105,7%. При уточнених планових показниках 733 166,6 тис.грн. виконання становить 774 764,8 тис.грн., що на 41 598,2тис.грн. більше планового показника.

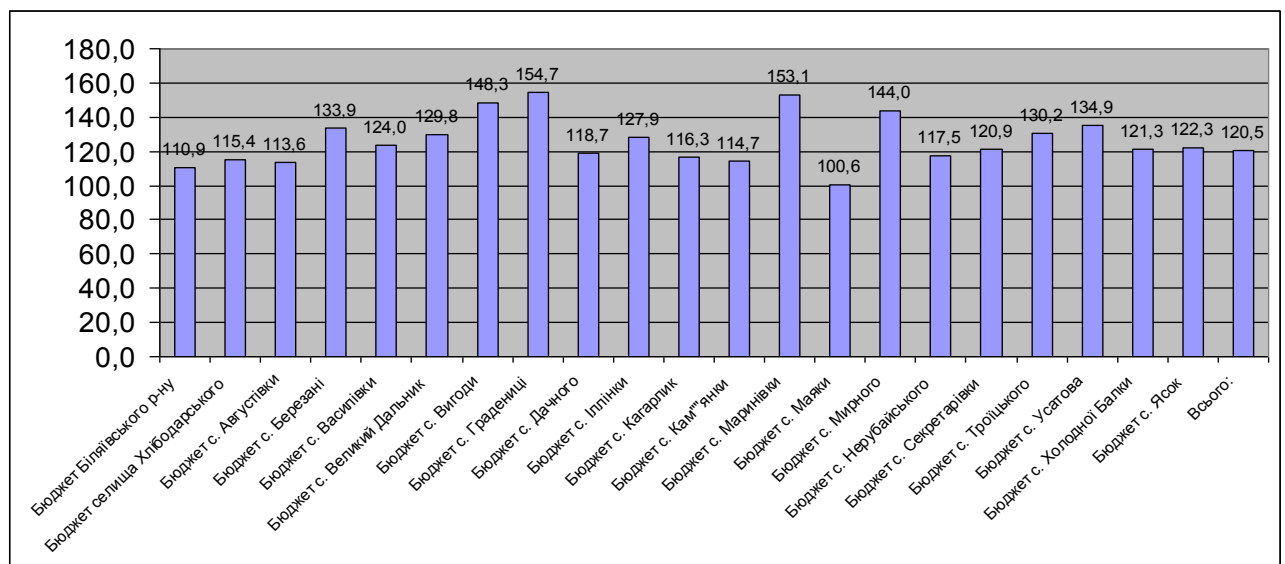
Власні доходи загального фонду бюджету Біляївського району при уточнених планових показниках 221 962,4 тис.грн. виконання становить 267 546,4 тис.грн., що на 45 584,0 тис.грн. більше планового показника. Відсоток виконання складає 120,5%. В порівнянні з відповідним періодом минулого року надходження збільшились на 121 260,2тис.грн. або на 82,9 %.

Середній показник по району доходів на душу населення за 2016 рік в цілому дорівнює 3335,90 грн., з них найбільший показник –7589,40 грн. по Усатівській сільській раді та найнижчим показником є доходи на душу населення по Секретарівській сільській раді – 497,20грн.

Виконання планових показників загального фонду місцевих бюджетів слідує:

Бюджет	План (тис.грн.)	Факт (тис.грн.)	(+ ; -)	%
Селищний	8 186,0	9 449,8	1 263,8	115,4
Сільські	143 510,9	180 204,6	36 693,7	125,6
Районний	70 265,5	77 892,0	7626,5	110,9
Всього	221 962,4	267 546,4	45 584,0	120,5

Виконання місцевих бюджетів загального фонду за 2016 рік.

Із 21-ої адміністративно-територіальної одиниці району всі забезпечили виконання планових показників доходної частини бюджету всі місцеві бюджети.

З 20-ти джерел надходжень забезпечено виконання планових призначень по всім видам податків та зборів, крім частини чистого прибутку (доходу) державних або комунальних унітарних підприємств та об'єднань (невиконання 4,9 тис.грн. або на 54,1%).

Структура надходжень бюджету району

Районний бюджет за підсумками виконання 2016 року за доходами загального та спеціального фондів з урахуванням дотацій та субвенцій з державного та обласного бюджету забезпечено на 100,7%. При уточнених планових показниках в сумі 559 050,6 тис.грн. фактичне виконання становить 563 092,7 тис.грн., що на 4 042,1 тис.грн. більше планових призначень.

Власні доходи забезпечено на 111,1%. При уточнених планових показниках 72 817,5 тис.грн. фактичне виконання становить 80 903,0 тис.грн., що на 8 085,5 тис.грн. більше планових призначень. Виконання розпису доходів становить 156,2%, що на 29 122,5 тис.грн. більше початкового планового показника.

Доходну частину районного бюджету по загальному фонду за 2016 рік виконано з урахуванням міжбюджетних трансфертів на 100,7 %. При уточненому плановому показнику 529 266,5 тис.грн. фактичне виконання становить 532 942,7 тис.грн., що на 3 676,2 тис.грн. більше планових призначень.

У тому числі надходження власних доходів загального фонду забезпечено на 110,9%. При уточненому плані 70 265,5 тис.грн. фактично виконано 77 892,0 тис.грн., що на 7 626,5 тис.грн. більше планових призначень. В порівнянні з 2015 роком надходження збільшились на 32860,0 тис.грн. Темп росту – 173,0 %. Виконання розпису доходів становить 158,2%, що на 28 663,5 тис.грн. більше початкового планового показника.

Основним джерелом наповнення *районного бюджету є податок з доходів фізичних осіб*, питома вага фактичних надходжень якого у бюджеті району складає 99,3%. При плані 69 967,7 тис.грн. фактично надійшло 77 330,2 тис.грн. Виконання становить 110,5 %, що на 7 362,5 тис.грн. більше планових призначень та на 32 521,9 тис.грн. більше аналогічного періоду 2015 року. Темп росту склав 172,6 % за рахунок додаткових надходжень наступних підприємств: ВАТ «Шляховик-97» - 186,4 тис.грн., ТОВ «Новий світ XXI» - 211,2 тис.грн., ТОВ «Сокар енерджі Україна» - 113,9 тис.грн., ТОВ «Світанок ойл трейд» - 536,2 тис.грн., ТОВ «Гран ресурси» - 180,6 тис.грн., ТОВ «Реал юг» - 180,6 тис.грн., ТОВ «Тикон» - 232,3 тис.грн., ТОВ «Сокар петроліум» - 660,1 тис.грн., філія « УДЦТС Ліски» - 3601,9 тис.грн., філія центр транспортсервіс ліски ПАТ Укрзалізниця – 2520,4 тис.грн., дитячий санаторій «Хаджибей» - 1788,3 тис.грн., ТОВ «Світанок» - 106,6 тис.грн., ПП «Кока кола» - 477,7 тис.грн., ДП «ДЖІ трейд» - 776,7 тис.грн., ТОВ «Торговий дім пальміра» - 515,4 тис.грн., ТОВ «Тедіс Україна» - 1151,5 тис.грн., ЗАТ «Нова лінія» - 1221,9 тис.грн., ТОВ «Укратлантік» - 2502,2 тис.грн., ТОВ «Сан тех рай» - 232,2 тис.грн., ТОВ «Дагель» - 293,8 тис.грн.

За звітний період до загального фонду району надійшло 79,3 тис.грн по *податку на прибуток підприємств і організацій*, що належать до комунальної

власності. Планові показники виконано на 100,0%. В порівнянні з минулим роком надходження зменшились на 34,0 тис.грн. або на 30,0%.

Акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів при плані 88353,5 тис.грн. фактично надійшло у сумі 111305,9 тис.грн., що на 22952,4 тис.грн. більше планових призначень. Відсоток виконання складає 126,0%. В порівнянні з відповідним періодом минулого року надходження збільшились на 70240,2 тис.грн. (ТОВ «Тедіс Україна» - 39 913,8 тис.грн., ТОВ «Альянс холдинг» - 6 010,8 тис.грн., ПП «Окко нафтопродукт» - 12 289,2 тис.грн., ТОВ «Вог ритейл» - 7 722,4 тис.грн., ТОВ «Стейт ойл» - 4 279,7 тис.грн., ТЗОВ «ОККО Рітейд» - 9 566,7 тис.грн., підприємство з іноземними інвестиціями «Лукойл-Україна» - 3 674,4 тис.грн.). Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин місцевого значення при плані 368,6 тис.грн. фактично отримано у розмірі 514,5 тис.грн., що на 145,9 тис.грн. більше планового показника. Відсоток виконання – 139,6% (Ясківська сільська рада). В порівнянні з минулим роком надходження 280,2 тис.грн. майже вдвічі.

Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки при плані 3 313,0 тис.грн. фактично надійшло 3 749,9 тис.грн., що на 436,9 тис.грн. більше планових призначень. Відсоток виконання – 113,2%. В порівнянні з минулим роком надходження 1079,0 тис.грн. або на 140,4%.

По платі за землю питома вага фактичних надходжень якого у зведеному бюджеті району складає 14,1%. При планових показниках 32 318,6 тис.грн. фактичне виконання становить 37 610,9 тис.грн., що на 5 292,3 тис.грн. більше планових призначень. Виконання становить 116,4%. На 16 581,0 тис.грн. більше аналогічного періоду 2015 року або на 178,8% у зв'язку з введенням в дію нової НГО з 01.01.2016 року по землям несільськогосподарського призначення, у тому числі:

орендна плата за землю при планових призначеннях 16 274,8 тис.грн. фактично надійшло 17 964,9 тис.грн., що на 1 690,1 тис.грн. більше планових призначень. Відсоток виконання – 110,4%. На 4786,7 тис.грн. надходження збільшились в порівнянні з 2015 роком. Темп росту – 136,3%.

земельний податок при планових показниках 16 043,8 тис.грн. фактично отримано у сумі 19 646,1 тис.грн., що на 3 602,3 тис.грн. більше планових призначень. Відсоток виконання - 122,5%. В порівнянні з відповідним періодом минулого року надходження збільшились на 11 794,3 тис.грн. Темп росту - 228,8%.

Єдиний податок при плані 22 683,6 тис.грн. фактичні надходження складають 30 491,2 тис.грн., що більше на 7 807,6 тис.грн. планових показників. Відсоток виконання - 134,4%. В порівнянні з відповідним періодом минулого року надходження збільшились на 12 439,0 тис.грн. або на 68,9% у зв'язку з зростанням мінімальної заробітної плати та згідно ст. 293 в частині спрощеної системи оподаткування закон містить норму про зменшення для платників III групи річного обсягу доходу до 20 млн грн до 5 млн грн із збільшенням ставок з 2% до 3% – для платників ПДВ і з 4% до 5% – для неплатників ПДВ.

Державне мито, в частині що належить місцевим бюджетам при планових показниках 108,7 тис.грн., фактичне виконання становить 160,6 тис.грн., або на 51,9 тис.грн. більше планових призначень. Виконання становить 147,7%. На 115,9 тис.грн. надходження збільшились в порівнянні з минулим роком.

Плата за надання інших адміністративних послуг при плані 2485,3 тис.грн. фактичне виконання становить 2858,3 тис.грн., що на 373,0 тис.грн. більше планових призначень. Відсоток виконання складає 115,0%. В порівнянні з 2015 року надходження збільшилися на 548,7 тис.грн. або на 123,8%.

Орендна плата за водні об'єкти при плані 48,8 тис.грн. фактично виконано у розмірі 49,1 тис.грн., що на 0,3 тис.грн. більше планового показника. Відсоток виконання - 100,6 %. В порівнянні з 2015 роком надходження зменшилися на 49,3 тис.грн. майже вдвічі.

Плата за розміщення тимчасово вільних коштів місцевих бюджетів при плані 909,0 тис.грн фактично надійшло 1490,0 тис.грн., що на 581,0 тис.грн. більше планових призначень. Виконання становить 163,9%. Тимчасово вільних коштів на депозитному рахунку станом на 01 січня 2017 року становить 15762,4 тис.грн. по Нерубайській сільській раді, які розміщені в АКБ «Імексбанк». З початку року були розміщені кошти у сумі 4000,0 тис.грн. Усатівською сільською радою та 7 000,0 тис.грн. Нерубайською сільською радою, які були поверненні в термін до 25 грудня 2016 року.

Інші неподаткові надходження при уточненому плані 260,9 тис.грн. фактично складають 518,7 тис.грн., більше планових призначень майже вдвічі (повернення невикористаних коштів УСЗН Біляївської РДА та управління освіти повернення заробітної плати минулих років та фінансування минулих років).

Офіційні трансферти при плані 511 204,2 тис.грн. фактичні надходження до загального фонду складають 507 218,4 тис.грн., що на 3 985,8 тис.грн. менше планових призначень. Відсоток виконання складає 99,2% , з них:

базова дотація при плані 18 057,8 тис.грн. фактичне виконання 18 057,8 тис.грн. Відсоток виконання становить 100,0%.

інша додаткова дотація при плані 1 900,0 тис.грн. отримана у повному обсязі

по 9 видам субвенцій при плані 491 246,4 тис.грн. фактичне виконання становить 487 260,6 тис.грн., що на 3 985,8 тис.грн. менше планового показника. Відсоток виконання складає 99,2%.

- субвенція з державного бюджету на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам та тимчасової допомоги дітям при плані 176 543,0 тис.грн. фактично отримана у розмірі 176 538,7 тис.грн. що на 4,3 тис.грн. менше планового показника. Відсоток виконання складає 100,0%.

- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг теплопостачання, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та при будинкових територій) при плані 47 726,7 тис.грн. фактичне виконання становить 47 478,8 тис.грн., що на 247,8 тис.грн. менше планового показника. Відсоток виконання складає 99,5%.

- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу при плані 4 008,3 тис.грн. факт становить 4 001,0 тис.грн. що на 7,4 тис.грн. менше планових призначень. Відсоток виконання 99,8%.

- освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам при плані 125 924,4 тис.грн. фактично отримана у повному обсязі. Відсоток виконання становить 100,0%
- медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам при плані 62 217,7 тис.грн. фактично отримана у повному обсязі. Відсоток виконання становить 100,0%.
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій при плані 11 071,4 фактично отримана у сумі 7 443,0 тис.грн.. що на 3 628,4 тис.грн. менше плавного показника. Відсоток виконання – 67,2%.
- інша субвенція при плані 62 898,7 тис.грн., фактично отримана 62 876,4 тис.грн., що на 22,3тис.грн. менше планового показника. Відсоток виконання - 100,0%.(з них районний бюджет при плані 11.876,2 тис.грн. фактично отримано – 11.873,9 тис.грн., що на 2,3 тис.грн. менше планового показника. Відсоток виконання – 100,0%.
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках при плані 694,5 тис.грн., фактично отримана у розмірі 650,1 тис.грн., що на 44,3 тис.грн. менше планового призначення. Відсоток виконання складає 93,6%.
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів при плані 161,8 тис.грн. фактично отримана у розмірі 130,5 тис.грн., що на 31,3 тис.грн. менше планового показника. Відсоток виконання становить 80,6%.

До спеціального фонду бюджету району з урахуванням міжбюджетних трансфертів січень-грудень 2016 року надійшло 71 342,2 тис.грн. при плані 80 075,6 тис.грн., що на 8 733,4 тис.грн. менше планових призначень та складає 89,1%. Власні доходи спеціального фонду при плані 6 753,0 тис.грн. фактично надійшло 8 412,4 тис.грн., що на 1 659,4 тис.грн. більше планових призначень. Відсоток виконання – 124,6%.

Екологічний податок при плані 352,4 тис.грн. надійшло 435,6 тис.грн. Виконання становить 123,6% або більше на 83,2 тис.грн. планових призначень. В порівнянні з відповідним періодом минулого року надходження збільшились на 90,9 тис.грн.

Надходження коштів **пайової участі** у розвитку інфраструктури населеного пункту становить 334,3тис.грн.(Нерубайська с/р – 29,5 тис.грн. та Усатівська с/р – 304,8тис.грн.).

Власні надходження бюджетних установ становлять 7126,9 тис.грн., при плані 6004,0 тис.грн, що на 1122,9 тис.грн. більше планових призначень. Виконання складає 118,7%, з них:

- надходження за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством при плані 5548,2тис.грн. фактичні надходження 6502,9 тис.грн., що на 954,7 тис.грн. більше планових призначень. Виконання становить 117,2% (батьківська плата – 5634,5 тис.грн., оренда майна бюджетних установ – 859,0 тис.грн., надходження бюджетних установ від додаткової (господарської) діяльності – 9,4 тис.грн.).
- інші джерела власних надходжень бюджетних установ при плані 455,8тис.грн. фактичні надходження 624,0 тис.грн., що на 168,2 тис.грн. більше планових

призначень. Виконання становить 136,9% (благодійні внески – 25,2тис.грн., самооподаткування – 598,8тис.грн.).

Кошти від продажу землі надходження становлять 507,7 тис.грн. (В.Дальник – 43,2 тис.грн., Вигода – 37,4 тис.грн., Градениці – 92,0тис.грн., Х.Балка – 26,7 тис.грн., Яски – 145,4 тис.грн., Нерубайск – 163,0 тис.грн.).

Надходження від **відшкодування втрат** сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва при плані 50,0 тис.грн. фактично надійшло 14,3 тис.грн., що на 35,7 тис.грн. менше планових призначень (районний бюджет – 2,9 тис.грн., Нерубайська сільська рада – 11,4 тис.грн. Дерюгін І.В.).

Офіційні трансферти у вигляді субвенції на виконання інвестиційних проектів при плані 73 322,6 тис.грн. фактичне виконання становить 62 929,8 тис.грн., що на 10 392,8 тис.грн. менше планових призначень. Відсоток виконання складає 85,8%.

Видаткову частину загального фонду бюджету району за 2016 року, з урахуванням субвенції з державного бюджету, при плані з урахуванням змін 639 703,4 тис. грн виконано на 601 899,6 тис. грн , що становить 94,1%, в тому числі:

районний бюджет – 97,3 %, або 486 531,5 тис.грн.;

сільські бюджети – 82,1 %, або 108030,4 тис. грн;

селищний бюджет – 89,6 %, або 7337,7тис.грн.;

Фінансування бюджетних установ проводилося в межах одержаних доходів, в першу чергу на виплату заробітної плати з нарахуваннями, на придбання медикаментів, продуктів харчування, на оплату енергоносіїв та трансферти місцевим бюджетам.

Питома вага захищених статей в загальному обсязі видатків без урахування трансфертів складає 75,9%, що становить 242 691,8 тис.грн (в тому числі видатки на захищені статті **районного бюджету** – 173 792,3 тис.грн.). Заборгованості по захищеним статтям з місцевих бюджетів станом на 1.01.2017 року відсутні.

На заробітну плату та нарахування в цілому по району спрямовано та використано 197 281,4 тис.грн. (97,5 % від планових призначень), в тому числі з **районного бюджету** – 151 595,8 тис.грн, або 97,4 %. Заробітна плата по всім бюджетним установам виплачувалася своєчасно, заборгованість станом на 1.01.2017 року відсутня.

Медикаменти, оплата зубопротезування та відшкодування витрат, пов'язаних з відпуском лікарських засобів на пільгових умовах профінансовані на суму 5150,1 тис.грн. або 96,7 % (з **районного бюджету** 5 120,1 тис. грн); продукти харчування на суму 14 317,9 тис.грн. або 89,5% (з **районного бюджету** – 2935,4 тис. грн.); оплата комунальних послуг та енергоносіїв на суму 25940,4 тис.грн. (86,3%), з **районного бюджету** – 17 077,3 тис. грн. або 88,5 %.

Видатки на утримання **органів місцевого самоврядування** виконано на 91,1 % , що становить 23 262,6 тис.грн., у тому числі на заробітну плату з нарахуванням спрямовано 17 883,4 тис.грн., на оплату комунальних послуг та енергоносіїв 1 233,6 тис.грн.

Видатки **районного бюджету** на утримання **районної ради** виконано на 99,9 % , що становить 2 286,7 тис.грн., у тому числі на заробітну плату з нарахуваннями спрямовано 1 989,9 тис.грн., енергоносії 36,7 тис. грн..

На утримання комунальної установи «Об'єднаний трудовий архів сільських, селищної, міської рад Біляївського району» виконано 187,3 тис. грн. (93,0 % планових призначень). На Програму взаємодії органів місцевого самоврядування та виконавчої влади профінансовано коштів у сумі 142,2 тис. грн..

Видатки на освіту виконані на суму 158 524,6 тис. грн, що становить 95,7 %, з них на заробітну плату з нарахуваннями 115 818,0 тис. грн., на придбання продуктів та надання послуг з харчування дітей 13 183,7 тис. грн. (з них харчування дітей у дошкільних навчальних закладах 5 023,0 тис. грн, надання послуг з харчування у загальноосвітніх закладах за рахунок районного бюджету 1 801,2 тис. грн., харчування дітей у загальноосвітніх закладів за рахунок коштів бюджетів селищної та сільських рад 6 359,5 тис. грн.), оплату комунальних послуг та енергоносіїв профінансовано на суму 13 941,5 тис. грн.

Видатки на дитячі дошкільні заклади в цілому за 2016 рік виконано на 33 197,9 тис. грн. (заробітна плата з нарахуваннями 22 142,1 тис. грн., медикаменти 31,9 тис. грн., комунальні послуги та енергоносії 4 129,0 тис. грн.).

З районного бюджету на заклади освіти освоєні кошти сумі 117 562,8 тис. грн, що становить 96,4 %, в тому числі на утримання загальноосвітніх закладів – 112 817,0 тис. грн. (за рахунок коштів освітньої субвенції з державного бюджету на суму тис. грн., освітньої субвенції з бюджету об'єднаної територіальної громади на суму 8341,0 тис. грн., коштів районного бюджету на суму 1801,2 тис. грн.). Видатки на заробітну плату з нарахуваннями профінансовано у сумі 89 652,4 тис. грн. (99,6 %), оплату послуг з харчування дітей за лютий місяць поточного року - 1801,2 тис. грн. (97,4%), оплату комунальних послуг та енергоносіїв - 9 73,5 тис. грн. (91,9 %).

На Програму «Освіта Біляївщини» використано коштів у сумі 142,0 тис. грн. (на оплату орендованого житла 26 вчителям - мешканцям сільської місцевості по 500 грн щомісячно).

На утримання закладів охорони здоров'я освоєно видатки на суму 59 996,8 тис. грн.(за рахунок медичної субвенції з державного бюджету на суму 55 095,8 тис.грн, медичної субвенції з бюджету об'єднаної територіальної громади на суму 7 121,9 тис. грн., субвенції з Дачненської с/р на утримання КЗ «Біляївська ЦРЛ» на суму 300,0 тис.грн, субвенції з Ясківської с/р на утримання амбулаторії с.Яски 25,0 тис. грн., Усатівської с/р - 307,3 тис.грн та коштів районного бюджету 221,7 тис. грн), з них:

КЗ «Центральна районна лікарня» на 38 235,1 тис. грн. (92,9%);

КЗ «Центр первинної медичної (медико-санітарної) допомоги» на 21 761,7 тис. грн. (90,8 %).

На заробітну плату з нарахуваннями медичним працівникам за 2016 рік спрямовано кошти на суму 44 307,1 тис.грн. (92,7 %), медикаменти – 2 102,0 тис.грн (98,3 %) , продукти харчування – 934,2 тис.грн (96,3 %), оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 6 220,1 тис.грн.(84,4 %), медикаменти для пільгової категорії населення та послуги зубопротезування – 2 936,3 тис. грн..

Видатки районного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення населення профінансовано у сумі 3 678,4 тис.грн., з них :

утримання територіального центру – 1342,1 тис.грн. (99,8%),

утримання центрів соціальних служб для молоді – 540,8 тис.грн.(98,7%);

утримання Центру соціально-психологічної реабілітації дітей – 1207,4 тис.грн.(99,9 %);

виплати грошової компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам, що потребують сторонньої допомоги (179ос.) – 433,3 тис. грн

Фінансова підтримка діяльності громадських організацій – 154,8 тис. грн., в тому числі:

ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) – 75,0 тис. грн.

ветеранів Біляївського району – 79,8 тис. грн.

На реалізацію **районної соціальної цільової Програми «Милосердя в дії»** за 2016 року використано 1067,3 тис. грн., у тому числі: на надання матеріальної допомоги малозабезпеченим верствам населення та ветеранам війни 786,0 тис. грн., до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав, воїнам - інтернаціоналістам 42,8 тис. грн., сім'ям загиблих воїнів-інтернаціоналістів 12,6 тис. грн., допомога бездомним громадянам та особам, звільненим з місць позбавлення волі 1,0 тис. грн., учасникам ліквідації аварії на ЧАЕС -25,0 тис.грн, матеріальна допомога інвалідам війни, жертвам нацистських переслідувань до Дня перемоги у Другій світовій війні 18,6 тис. грн., самотнім громадянам до Дня похилого віку 28,4 тис. грн., матеріальне забезпечення програми 42,0 тис. грн.

На **Програму підтримки військовослужбовців, учасників АТО та членів їх сімей** освоєно коштів у сумі 465,9 тис. грн. для надання адресної матеріальної допомоги 207 військовослужбовцям. На **заходи та програми , пов'язані з соціальним захистом окремих категорій населення** в цілому по місцевим радам освоєно видатки у сумі 7031,8 тис. грн.

На реалізацію **соціальних програм і заходів у справах молоді** в рамках районної **програми «Молодь Біляївщини»** освоєно 124,8 тис.грн. (на проведення заходів до Дня матері та Дня сім'ї, урочистого заходу з врученням посвідчень та нагрудних знаків «Мати-героїня» багатодітним матерям Біляївського району, проведення акції «Готуємо дітей до школи»).

Видатки на **програму „Стипендіат”** профінансовано у сумі 120,0 тис. грн. Виплачено стипендії 40 студентам вищих та професійно-технічних навчальних закладів (по 250 грн щомісячно).

На **Програму підготовки молоді до служби у Збройних Силах України** профінансовано видатки у сумі 39,6 тис. грн. (виготовлення бланків для особових справ призовників)

На реалізацію районної **Програми «План дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини»** виділено кошти у сумі 30,0 тис.грн (на проведення благодійних акцій та профілактичних рейдів, обстеження умов проживання дітей, які опинилися в складних життєвих обставинах) .

Видатки **на культуру та мистецтво** використано на суму 22 639,2 тис.грн, що становить 90,2 %, у тому числі:

заробітна плата з нарахуваннями 15 017,2 тис.грн.,

оплата комунальних послуг та енергоносіїв 2 293,6 тис. грн.

З районного бюджету установи культури профінансовано на суму 9707,8 тис.грн , що становить 95,3 %, у тому числі:

заробітна плата з нарахуваннями 8486,7тис.грн. (98,3 %),

оплата комунальних послуг та енергоносіїв 692,2 тис. грн. (78,4 %).

В рамках **програми відпочинку та оздоровлення дітей Біляївського району** закуплено путівок для відпочинку 45 дітей пільгових категорій у оздоровчому таборі «Чайка» с.м.т. Сергіївка на суму 247,6 тис. грн..

Програма "Архів-захист історичної пам'яті" профінансована на 53,0 тис.грн (для придбання архівних коробок).

На реалізацію **Програми взаємодії органів виконавчої влади з громадськими організаціями** профінансовано видатки у сумі 469,5 тис грн. (фінансову підтримку отримали спілка учасників АТО Біляївщини, ГО «Покровський окремий козацький полк», громадське формування «Патріот» та «Союз Чорнобиль України Біляївського району» і т.д.) .

На проведення **культурно-освітніх заходів** в цілому по району використано 2 845,6 тис. грн., з них за рахунок коштів *районного бюджету* 257,1 тис. грн. (прийняття участі вокальних ансамблів «Від серця до серця» та «Україночка» у телевізійному проєкті «Фольк-мюзик», проведення арт-фестивалю «Нерубайські катакомби», фестивалю-конкурсу хореографічного мистецтва «Танцювальний олімп», конкурсу фортепіанної музики «Кружит музика», обласного обрядового свята «Ой на Івана на Купала», відзначення Всеукраїнського Дня бібліотек та ін.

На **засоби масової інформації** спрямовано 421,5 тис.грн., в тому числі :
- на підтримку редакції газети „Південна Зоря” – 331,5 тис.грн
- на підтримку сільської газети „Усатівські новини” – 65,3 тис.грн.
- на виготовлення інформаційного вісника та утримання сайту В.Дальницькою с/р профінансовано видатки у сумі 18,7 тис. грн..
- на послуги телебачення по Нерубайській с/р -6,0 тис.грн.

На **фізичну культуру та спорт** використано в сумі 2 724,4 тис.грн, що становить 92,2 %, у тому числі:

видатки на утримання **Дитячої юнацької спортивної школи** протягом 2016 року складають 711,0 тис.грн, з них:

- заробітна плата з нарахуваннями 547,9 тис.грн (98,4 % від загального обсягу),
- енергоносії 138,9 тис.грн (97,8 %).

На реалізацію **районної програми "Фізична культура - здоров'я нації"** для забезпечення участі команд району в спортивних змаганнях в залік районної спартакіади та в рамках обласних спортивних ігор Одещини у 2016 році з *районного бюджету* спрямовано видатки у сумі 150,0 тис.грн. *Заходи, пов'язані з розвитком фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в цілому по місцевим радам,* використано на суму 1 151,1 тис.грн (проведення навчально-тренувальних зборів та змагань).

На утримання **стадіону с. Великий Дальник** сільською радою використано видатки у сумі 467,2 тис. грн., з них

- заробітна плата з нарахуваннями 238,4 тис.грн (98,3 % від загального обсягу),
- енергоносії (оплата водопостачання) 34,4 тис.грн (98,4 %).

Видатки по **житлово-комунальному господарству** використано на 27 893,8 тис.грн, що становить 67,0 %, в тому числі: на *дотацію житлово-комунальним підприємствам* – 5 344,1 тис.грн.; на *благоустрій сіл та селища* – 21 569,9 тис.грн (на оплату електроенергії та комунальних послуг підприємствам по благоустрою, а також на проведення заходів по озелененню та підтримку санітарного стану населених пунктів району), на *водопровідно-*

каналізаційне господарство використано з місцевих бюджетів 979,9 тис.грн. (з них оплата послуг комунальним підприємствам 725,3 тис. грн.)

На розробку схем та проектних рішень масового застосування профінансовано 465,4 тис. грн.. (виготовлення проектів землеустрою по Хлібодарівській сел. раді на 18,0 тис. грн., Дачненській с/р на 199,5 тис.грн, Яськівській с/р на 142,0 тис. грн. та Маяківській с/р – 371,9 тис.грн.)

По районній програмі інформатизації Біляївського району за 2016 рік освоєно кошти на суму 356,6 тис. грн. (придбано оргтехніку для ЦНАПу та управліннь райдержадміністрації).

На реалізацію Програми цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки з районного бюджету виділено 100,0 тис.грн.

Видатки по Програмі фінансової підтримки військових частин, установ Збройних Сил України, Національної Гвардії України, відділів прикордонної служби освоєно військовими формуваннями, що розташовані на території району на суму 419,9 тис. грн . або 87,5%

На проведення поточних ремонтів автомобільних доріг в цілому по району освоєно видатків на суму 7589,5 тис. грн., в тому числі:

- В.Дальницькою с/радою використано коштів у сумі 661,4 тис. грн.;
- Дачненською с/р у сумі 240,6 тис.грн;
- Іллінською с/р у сумі 26,0 тис. грн.;
- Граденицька с/р у сумі 67,1 тис.грн.;
- Березанській с/р у сумі 779,7 тис.грн.,

Видатки на проведення робіт, пов'язаних з будівництвом, реконструкцією, ремонтом та утриманням автомобільних доріг за рахунок загального фонду районного бюджету профінансовано на 5814,8 тис. грн.

На заходи з організації рятування на водах з районного бюджету (придбання спецодягу для водолазів-рятувальників) профінансовано 20 тис.грн.

Станом на 01.01.2017 року з резервного фонду районного бюджету використано коштів у сумі 259,4 тис. грн, а саме:

- згідно розпорядження районної державної адміністрації від 22.09.2016 року № 649/РА-2016 «Про виділення коштів на поповнення резерву паливно-мастильних матеріалів на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, проведення рятувальних та інших робіт» у сумі 79000 грн;

- згідно розпорядження районної державної адміністрації від 01.12.2016 року № 861/РА-2016 «Про виділення коштів на поповнення резерву паливно-мастильних матеріалів на випадок виникнення надзвичайних ситуацій, проведення рятувальних та інших робіт» у сумі 40000 грн;

- згідно розпорядження районної державної адміністрації від 22.12.2016 року №944/РА-2016 «Про виділення коштів на відшкодування майнової шкоди (збитків) у зв'язку з запровадженням карантину внаслідок вилучення свиней, заражених збудником вірусу «африканська чума»» у сумі 140374 грн.

Кошти субвенції на забезпечення населення пільгами та субсидіями які надійшли до бюджету 100 відсотково перераховані підприємствам надавачам послуг та використані за призначенням. Заборгованість по соціальним субвенціям станом на 01.01.2017 р. складає 9 058,2 тис. грн., в тому числі:

8 278,9 тис. грн. по наданню пільг та субсидій на житлово - комунальні послуги, а саме:

за електроенергію - 849,0 тис.грн,

за теплопостачання - 619,4 тис.грн.,

за природний газ – 5863,1 тис.грн.

за квартплату – 205,1 тис.грн.

за водопостачання та водовідведення – 742,3 тис.грн.;

за тверде паливо та скраплений газ - 779,3 тис.грн.

Видаткову частину спеціального фонду бюджету району за 2016 рік виконано на 61,3 %. Касові видатки складають 157 383,5 тис. грн., в тому числі: *видатки споживання* – 9 098,2 тис. грн., з них заробітна плата з нарахуванням – 751,6 тис. грн., медикаменти – 1 026,5 тис. грн., продукти харчування для дошкільних навчальних закладів – 2 648,1 тис.грн, оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 677,7 тис. грн; *видатки розвитку* – 148 285,3 тис. грн., з них проведення капітальних ремонтів 78 601,3 тис. грн., капітальне будівництво – 8808,3 тис. грн., реконструкція об'єктів – 2 702,8 тис. грн.; капітальні трансферти місцевим бюджетам – 37 829,5 тис. грн., капітальні трансферти підприємствам – 4 050,9 тис. грн, капітальні придбання – 16 292,4 тис. грн.

Видатки **спеціального фонду районного бюджету** складають 71 264,5 тис. грн., що становить 71,3% затверджених асигнувань на 9 місяців 2016 року, в тому числі за рахунок власних надходжень бюджетних установ (плата за послуги) –1292,1 тис. грн.

Видатки **на шкільні заклади освіти з районного бюджету** становлять 24 993,6 тис. грн., з них: поточні придбання шкільного обладнання та оплата послуг – 1 646,5 тис. грн., капітальні придбання – 8 644,3 тис. грн. (придбано 3 шкільних автобуси для Маринівської ЗОШ, В.Дальницького НВК та Березанської ЗОШ, комп'ютерну техніку, ноутбуки), проведено будівельних робіт та капітальних ремонтів у шкільних закладах на суму 14702,8 тис. грн. за рахунок освітньої субвенції.

На заклади в галузі **охорона здоров'я** спрямовано 7211,9 тис.грн., з них на заробітну плату з нарахуваннями – 524,5 тис.грн; медикаменти 1026,5 тис. грн., комунальні послуги та енергоносії 384,5 тис. грн., продукти харчування - 159,2 тис.грн. на капітальні видатки 4561,7 тис. грн. в т.ч. придбання обладнання та предметів на суму 1891,2 тис. (дерматоскоп, низькотемпературний холодильник, електрокардіограф, пульсоксиметр, монітор реанімаційно-хірургічний для КЗ «Біляївська ЦРЛ», а також електрокардіографи, стерилізатор повітряний, інгалятор «Вулкан», УВЧ-80-3, три котли для КЗ «Біляївський районний центр ПМСД»)

На виплату заробітної плати з нарахуваннями соціальному працівникові **Територіального центру** Біляївського району використано 28,4 тис.грн.

На заклади **культури в цілому по району** спрямовано 2065,5 тис. грн. (з районного бюджету 277,8 тис.грн.), з них на заробітну плату з нарахуваннями 208,5 тис.грн., оплату комунальних послуг та енергоносіїв 21,8 тис. грн., придбання музичної апаратури для сільських клубів та будинків культури 577,1 тис.грн (в тому числі 50,2 тис.грн за рахунок власних надходжень установ культури) та на проведення капітальних ремонтів сільських клубів та будинків культури на суму 1176,9 тис.грн.

Видатки **бюджету розвитку** за 2016 рік освоєно на 122 734,2 тис. грн., в тому числі:

за рахунок коштів з обласного та державного бюджету у сумі 31290,1 тис.грн;

з *місцевих бюджетів селищної та сільських рад* спрямовані кошти в сумі 81468,5 тис.грн.;

за рахунок коштів районного бюджету розвитку 9975,6 тис.грн.

Використання та охорона земель, природно-заповідний фонд

Протягом 2016 року була проведена робота щодо приведення у відповідність до оновленої нормативно-грошової оцінки плати за землю несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів. Було визначено 37 користувачів земельними ділянками, сплата за землю, яких не відповідає мінімально необхідному рівню. Наразі триває робота щодо визначення відсоткової ставки за плату за землю та її погодження із користувачами. За умови погодження запропонованого рівнів оплат планується зростання надходжень від плати за землю на 39,3 млн. грн у наступному за звітним році. Також була проведена робота щодо інвентаризації земель сільськогосподарського призначення за межами населених пунктів із метою визначення прихованої оренди паїв, а також несплати за землю державної власності.

Згідно рішення сесії районної ради від 26.04.2016 року № 6/61 – VII на виконання робіт по складанню технічного звіту по виконанню топографо-геодезичної зйомки земельних ділянок на територіях Яськівської сільської ради та об'єднання територіальної громади Біляївської міської ради Біляївського району Одеської області було виділено з районного бюджету 20,0 тис. грн. На виконання рішення сесії управлінням інвестиційної і підприємницької діяльності було укладено угоду з ДП «Одеський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою». Роботи виконано у повному обсязі і витрачено 19938,48 грн.

Рішенням сесії від 23.12.2016 року №10/148-VII було виділено 110 тис.грн. на оплату за другий етап робіт по встановленню меж прибережно-захисної смуги вздовж Куяльницького лиману, який виконало ПП «Земпроект».

На території району розташовано такі **об'єкти природно-заповідного фонду:**

- Парк - пам'ятник садово-паркового мистецтва місцевого значення «Дністер». Загальною площею 10,00 га на території Біляївської міської ради (в межах міста Біляївки).

- Парк-пам'ятник садово-паркового мистецтва обласного значення дитячий санаторій «Хаджибей».

- Ботанічний заказник місцевого значення «Діброва болотного дуба» площа 21,40 га. На території проводиться господарська діяльність ДЛГО «Одесаліс»

- Заповідне урочище «Дністровські плавні» на площі 4374,3 га.

- Нижньодністровський національний природний парк площею 5372,5 га. 27 січня 2016 за підтримки МФ «Відродження» відбувся екологічний форум на тему «Сучасний стан та перспективи розвитку Нижньодністровського національного природного парку» за участі керівництва Національного парку, голів Овідіопольської та Білгород-Дністровської РДА, голів місцевих рад, експертного співтовариства. Були порушені питання щодо відсутності затвердженого плану організації території Парку, неврегульованості питання видачі дозволів на вилов риби з боку Одеської облдержадміністрації, викосу очерету, відвідання Парку у межах туристичної діяльності. Керівництвом Парку були розкриті основні проблематичні питання: зарегульованість стоку; забруднення стічними водами; недостатність об'єму екологічних попусків, що

призводить до деградації озер, зменшення рибних запасів, пожеж; браконьєрство; незаконна забудова заповідного урочища та інше.

За результатами проведеного форуму було вирішено провести наступні дві зустрічі на території Овідіопольського та Білгород-Дністровського районів та розглянути проблематику кожного району додатково. За підсумками проведених трьох форумів була підготовлена резолюція за підписом трьох голів райдержадміністрацій зі зверненням та пропозиціями до органів державної влади. Було заплановане проведення зустрічі з керівництвом парку для обговорення стратегії розвитку парку до 2020 року. Така стратегія станом на кінець 2016 року керівництвом Парку не була представлена. Головою Біляївської РДА було взято участь у роботі Міжвідомчій комісії при Міністерстві екології та природних ресурсів України, що відбулась у м. Новодністровськ, Чернівецької області, із метою збільшення обсягів екологічних попусків. У результаті роботи комісії було відхилено пропозицію не проводити попуски з огляду на низький рівень води у водосховищах верхів'я Дністра. За наполяганням Голови РДА було визначено обсяг попусків, який виявився достатнім для в цілому ефективного заводнення плавнів та недопущення сезонних пожеж у 2016 році.

В лютому 2016 року у будинку культури на території села Дачне Біляївського району за участі громадськості, представників влади та наукових інститутів відбувся круглий стіл на тему: «Підтоплення, захисти оселю від води». Під час обговорення даного питання було заслухано загальну інформацію щодо стану населеного пункту та обговорено проект по захисту від підтоплення. Згідно підведених підсумків зустрічі, було вирішено доопрацювати проект (триває погоджувальна процедура з боку Укрзалізниці та експертиза). Було також вирішено контролювати ситуацію з вирубкою зелених насаджень, захаращенням балок.

Упродовж року велась робота зі скаргами громадян на протиправну діяльність господарюючих суб'єктів в аспекті охорони довкілля. У зв'язку зі значною кількістю скарг від населення на діяльність ТОВ «Василівське ремонтне підприємство», розташованого у с. Василівка, спільно представниками Біляївського РВ ГУНП, СЕС та ГУ ДСНС відбувся огляд підприємства. Під час огляду не було представлено жодних документів на рідини, що знаходились в резервуарах, кількість працюючих, медичні огляди та інше. На території в секторі резервуарів та в цеху по розливу речовин відчувався легкий запах, подібний запаху паливо-мастильних матеріалів. Території підприємства виявилась захаращеною та недоглянутою. Про результати огляду було поінформовано відповідні контролюючі органи. 02.07.2016 року до Біляївської районної державної адміністрації надійшов лист від Державної екологічної інспекції в Одеській області від 29.06.2016 в якому була надана інформація, що за результатами проведеної позапланової перевірки ТОВ «Василівське ремонтне підприємство» Держекоінспекцією було складено акт перевірки та надано припис на усунення виявлених порушень.

З огляду на відсутність документів дозвільного характеру на шкідливі викиди, підприємство вирішило отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, звернувшись до відповідного структурного підрозділу Одеської обласної державної адміністрації. У межах процедури отримання дозволу було розміщено оголошення в районній газеті «Південна зоря», а також 02.09.2016 року були

проведені громадські слухання (публічне обговорення) щодо наміру ТОВ «Василівське ремонтне підприємство». За результатами громадських слухань було прийнято рішення про відмову в наданні згоди ТОВ «Василівське ремонтне підприємство» на отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, про що було поінформовано Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації. Станом на кінець 2016 року питання надання дозволу розглядається згідним Департаментом ООДА.

Упродовж року порушувалось питання щодо відповідності законодавству у сфері охорони довкілля розміщення та функціонування полігону твердих побутових відходів «Дальницькі кар'єри» у с. Великий Дальник Біляївського району. Був надісланий лист до Одеської міської ради щодо надання підтверджуючих документів на право користування земельною ділянкою, а також договір оренди земельної ділянки із ТОВ «Союз». Станом на кінець 2016 року відповіді не було отримано.

Спільно з представниками поліції та прикордонної служби наприкінці березня 2016 року було проведено рибоохоронний рейд по р. Дністер та озеру Тудорово. Під час проведення огляду вище зазначених територій було перевірено наступне:

- ведення рибодобувної діяльності рибалками на підставі отриманого дозволу;
- наявність номеру у кожного знаряддя рибного лову, який вказаний на «бірках» і знаходиться безпосередньо на знарядді лову.

Під час проведення огляду було виявлено та вилучено сім незаконних знарядь рибного лову в кількості сім одиниць з різними видами риб, такими як щука, карась, короп та інше. Декілька одиниць з вище зазначених знарядь пролежали у воді досить довго, про що говорив їх зовнішній стан та кількість риби, яка містилась в них. Також на себе звернули увагу місяця розташування знарядь лову, так як їх було розміщено в ериках через які риба заходить для нересту. За результатами проведеної роботи було направлено листа до Одеського обласного органу рибоохорони зі зверненням щодо необхідності звернення уваги на діяльність інспектора Захарова та проханням включати до перевірок, що проводяться інспекцією, працівників райдержадміністрації. Пропозиції РДА були відхилені.

Відбулася рейдова перевірка разом з Державною екологічною інспекцією в Одеській області з приводу пошкодження придорожньої лісосмуги горіха волоського невстановленими особами під час проведення робіт з демонтажу кабелю на ділянці автомобільної дороги загального користування державного значення Т-16-19 Біляївка-ст.Вигода-Роздільна.

Протягом звітнього періоду велась робота щодо приведення надкористування в районі у відповідність до чинного законодавства. За фактом незаконного видобутку корисних копалин відкриті кримінальні провадження та ведуться слідчі дії з боку СУ ГУНП. На запит Біляївської РДА щодо можливості призупинення діяльності підприємств, щодо яких було ведуться слідчі дії, Іллічівською місцевою прокуратурою була надана відповідь, що чинним законодавством не передбачене отримання судової ухвали щодо призупинення діяльності підприємств, що ведуть геологічне вивчення або розробку корисних копалин. За ініціативою Біляївської РДА з районного бюджету у 2016 році були виділені кошти в розмірі 20 тис.грн для виконання робіт по складанню технічного звіту по виконанню топографо-геодезичної

зйомки земельних ділянок, на яких ведеться ймовірно протиправна діяльність з видобутку корисних копалин. За результатами замовлених робіт, проведених ДП «Одеський науково-дослідний та проектний інститут землеустрою», був підготовлений звіт, у якому зазначено про оцінку об'ємів видобутої породи (піску, пісчано-галькової суміші) в обсягах приблизно 500 тис. м³. Матеріали звіту були надіслані до правоохоронних органів для використання в слідчих діях.

На виконання розпорядження голови райдержадміністрації від 18 квітня 2016 року № 231/РА-2016 «Про створення робочої групи з питань благоустрою населених пунктів Біляївського району» та керуючись Законом України "Про благоустрій населених пунктів" співробітниками сектору охорони довкілля проводилась перевірка наявності схем санітарного очищення населених пунктів району та графіку вивозу відходів по сільським радам.

Відділом у звітному періоді розроблена районному рівні Програма розвитку рибного господарства, охорони, використання та відтворення водних біоресурсів у річках і водоймах пониззя Дністра з озерами на території Біляївського району на 2016 - 2020 роки. Під час обговорення Програми із територіальними органами державної влади в районі, органами місцевого самоврядування та експертного співтовариства було вирішено надати пропозицію Одеській обласній державній адміністрації щодо ухвалення подібної програми на обласному рівні.

Інвестиційна активність та підприємницька діяльність

Інвестиційна активність підтримувалась за рахунок основного джерела зростання інвестицій – власних коштів підприємств та організацій.

В травні 2016 року в селі Усатове відкрився завод по виробництву маргарину, начинок та сухих сумішей, інвестором виступила бельгійська компанія – "Puratos". На будівництво заводу було витрачено 7 млн. ЄВРО. Створено 60 робочих місць.

Завершився проект «Туризм як каталізатор економічного розвитку сільських територій», що фінансувався Європейським Союзом в рамках Грантової угоди № 2014/346-205, затвердженого Контрактуючим органом 16.07.2014р., в рамках Програми «Підтримка політики регіонального розвитку України». Біляївському району затверджене фінансування в розмірі 74320,10 ЄВРО та 8779,1 ЄВРО кошти районного бюджету по співфінансуванню проекту Євросоюзу «Туризм як каталізатор економічного розвитку сільських територій». На території Маяківської сільської ради побудований кемпінг для розвитку зеленого туризму та залучення місцевого населення до розвитку інфраструктури туристичних послуг. Даний туристичний кемпінг-парк був переданий з балансу управління інвестиційної і підприємницької діяльності Біляївської районної державної адміністрації Одеської області на баланс Маяківської сільської ради.

Розроблений **Проект будівництва Міжнародного медичного кластеру ММК НК (санаторно-лікувальні заклади на території Куяльницького лиману)** – ініціатор ТОВ «СІНІК» представник Холдинг «НК», пропонує побудувати на західному березі Куяльницького лиману сучасний міжнародний медичний центр світового рівня «Новий Куяльник». Медичний центр має складатися з цілого ряду спеціалізованих клінік об'єднані одною метою та архітектурним рішенням. Зазначений проект отримав позитивний відгук громади Біляївського району, реалізація даного проекту дасть можливість

створити 6,5 тис. робочих місць. В проекті схеми планування території Біляївського району Одеської області, який на даний час знаходиться на стадії погодження, місце потенційного розміщення ММК НК визначено як землі санаторних та лікувальних закладів в курортно-рекреаційній зоні в районі Куяльницького лимана Одеської області.

ТОВ «Агролідер ЛТД» в рамках інвестиційного проекту «Створення сучасного фермерського господарства на території Березанської сільради Біляївського району» обробили 400 га земель, які засіяно озимими культурами. Станом на 01.01.2017 року в проект інвестовано 3,8 млн. грн. (обробка земель, добрива, насіння, сплата податків).

Громадська організація Всеукраїнський Козацький національно - патріотичний центр «Маринівська Паланка» пропонує проект етнографічного зеленого туризму «Історико-краєзнавчий центр «Маринівська паланка». Реалізація даного проекту дасть можливість створити 20-30 робочих місць. На даний час проект знаходиться на стадії виділення земельної ділянки.

ТОВ «Наукове виробниче підприємство з іноземними інвестиціями «Об'єднані зернові технології» розроблена містобудівна документація – детальний план території для будівництва виробничо-складського та торгівельного комплексу для зберігання та переробки сільськогосподарського продукції для потреб та обслуговування територіальної громади Біляївського району, загальною площею 3,2531 га розміщеної на території Холоднобалківської сільської ради. На даний час проект знаходиться на стадії узгодження в службах, які уповноваженні законом розглядати містобудівну документацію.

В районі передбачається початок будівництва **Покровської вітроелектростанції потужністю 150 МВт** на території Маринівської сільської ради. Заплановано встановлення 60 вітроенергетичних установок (ВЕУ) номінальною потужністю - 3 МВт кожна. На даний час триває конкурс на пошук інвестора. Основною метою даного проекту є забезпечення району альтернативною електроенергією та збільшення генерації електроенергії за рахунок використання відновлювальних джерел енергії.

За 2016 рік підприємствами та організаціями району за рахунок усіх джерел фінансування освоєння капітальних інвестицій становить 305,1 млн.грн., що у відсотках до загального обсягу по області становить 2,0 % та на одну особу – 3 682,8 грн.

Обсяг будівельних робіт в районі, виконаних підприємствами району, за січень-грудень 2016 року склав 141086 тис.грн., та становить 2,3% до загального обсягу по області.

Житлове будівництво

За 2016 рік прийнято в експлуатацію житла загальною площею 8,5 тис. м², що становить 1,5 % до загального обсягу по області та на 12,3% менше до відповідного періоду минулого року.

Обсяг прямих іноземних інвестицій за 2016 рік становить по Біляївському району 43,9 млн.дол.США., що становить 3,3% до загального підсумку та на 1,2 млн.дол.США менше, ніж на у відповідний період 2015 року.

Агропромисловий комплекс

За 2016 рік *сільгоспвиробниками району* реалізовано продукції на суму 430,8 млн. грн., що на 19,3 % більше до відповідного періоду минулого року.

В 2016 році *валовий збір* зернових і зернобобових (з врахуванням кукурудзи на зерно) 107,9 тис.тонн, при середній урожайності 33,3 ц/га.

Найвищу урожайність зернових культур отримано в ПП "Зелена Енергія-Агро" керівник Бубелич Олександр Володимирович – 79,5 ц/га.

Зібрано технічних культур:

валове виробництво соняшнику в 2016 році склало 26214 т, при урожайності 20,7 ц/га;

за звітний період збір кукурудзи на силос і зелений корм становить – 7258 т закладено силосу – 4750т, що становить, при урожайності 92,9 ц/га.

Овочі:

Валовий збір овочів у 2016 році склав 182,8 тис. тонн при урожайності 197 ц/га.

Тваринництво:

У 2016 році по всіх категоріям господарств району вироблено:

молока 11,9 тис. тон, виробництво валове виробництво молока, що на 13 % менше минулого року;

м'яса реалізовано в живій вазі 2,9 тис. тон, темп росту становить 105 %; одержано 16431 тис. яєць, 17 % менше минулого року;

Поголів'я великої рогатої худоби у 2016 році в районі налічується **5346** голів.

В районі налічується 8,3 тис. поголів'я свиней, 3,1 тис. овець і кіз, 173,6 тис. шт. птиці.

Рибне господарство:

Виловом риби протягом року займаються 11 підприємств району.

За 2016 рік загальний обсяг вилову риби становить 5330 ц, що на 52,7 % більше відповідного періоду минулого року.

Ринок транспортних послуг

Станом на 01.01.2017 року автомобільним транспортом перевезено 517,9 тис.тонн вантажів, що на 77,1 тис.тонн (або на 14,9%) менше, ніж за відповідний період 2015 року. Вантажну транспортну роботу виконано в обсязі 224,0 млн.т.км, що на 51,8 млн.т.км (або на 18,8%) менше, ніж за відповідний період 2015 року.

Реалізація товарів та послуг

У січні-грудні 2016 року в районі реалізовано послуг на суму 216,9 млн.грн., у тому числі населенню –7,1 млн.грн.

Обсяг реалізації промислової продукції за січень-грудень 2016 року становить 1 446,4 млн.грн., що у відсотках до загального обсягу реалізованої продукції по області становить 3,3 %, та в 1,4 рази більше відповідного періоду 2015 року.

Основними промисловими підприємствами Біляївського району є: ТОВ «Південьагропереробка» (виробництво консервної продукції), ТОВ «Бусоль» (виробництво блоків та розчинів бетонних), ТОВ «Будівельна компанія «Ескадор» (виробництво асфальтних сумішей), ТОВ «Укратлантік» (виробництво водонагрівачів і комплектуючих), ТОВ «САН ТЕХ РАЙ» (виробництво котлів та радіаторів), ТОВ «Ескаро Індастрі» (виробництво лакофарбових виробів), ПСП «Курган» (перероблення та консервування

фруктів), ПП «Промінь» (виробництво тротуарної плитки, форми гумових виробів).

З квітня 2016 року на території району розпочало діяльність ТОВ «Тедіс Україна», основним видом діяльності якого є оптова торгівля тютюновими виробами. За результатами 2016 року ТОВ «Тедіс Україна» посіло перше місце серед підприємств району по наповненню місцевого бюджету. Сума акцизу, сплаченого даним підприємством складає 39 913,8 тисяч гривень, що становить 35,8% загальної суми акцизного податку району, а сума ПДФО за минулий рік становила 1 118,7 тисяч гривень. Згідно штатного розпису на підприємстві працює 117 чоловік, середньомісячна заробітна плата яких становить 10 000 гривень.

Серед лідерів економічного розвитку – ТОВ «Укратлатік», підприємство з іноземними інвестиціями, основним видом діяльності якого є виробництво електричних побутових приладів. У 2016 році ТОВ «Укратлантік» сплачено до місцевого бюджету району податків у сумі 6 831,0 тис.грн, з яких ПДФО – 6724,2 тис.грн., орендна плата за землю – 41,6 тис.грн., земельного податку – 65,2 тис.грн. На підприємстві працює – 234 чоловіка, середньомісячна заробітна плата яких складала у минулому році 15,9 тис.грн. По сплаті податку з доходів фізичних осіб ТОВ «Укратлантік» знаходиться на першому місці серед підприємств району.

Станом на 1.01.2017 року на обліку у районі знаходиться – 7 141 суб'єкти господарювання, а саме: 1929 – юридичні особи та 5 212 – фізичні. На протязі року припинили діяльність 1123 суб'єкта господарювання, з яких 166 – юридичних і 926 – фізичних осіб підприємців. Здебільшого, припинили діяльність ті суб'єкти господарювання, які фактично не здійснювали діяльність на протязі декількох років, так звані «сплячі».

За 2016 рік по Біляївському району відкрито 21 стаціонарних об'єктів роздрібної торгівлі, 3 об'єкти громадського харчування (ресторанного господарства) та 2 об'єкти побутового обслуговування. Крім того, в с. Великий Дальник, відкрито мережевий супермаркет АТБ-маркет із продажу продовольчих та непродовольчих товарів.

Адміністративні послуги

У відповідності до вимог Закону України «Про адміністративні послуги», з метою забезпечення надання адміністративних послуг населенню Біляївського району, у т.ч. суб'єктам господарювання, розпорядженням районної державної адміністрації «Про утворення центру надання адміністративних послуг при Біляївській районній державній адміністрації Одеської області» від 01.08.2014 року № 325/РА-2014, зареєстровано у Біляївському міськрайонному управлінні юстиції в Одеській області від 6 серпня 2014 року №6/248, утворено Центр надання адміністративних послуг при Біляївській районній державній адміністрації (далі – Центр).

Основними завданнями Центру є:

- 1) організація надання адміністративних послуг у найкоротший строк та за мінімальної кількості відвідувань суб'єктів звернень;
- 2) спрощення процедури отримання адміністративних послуг та поліпшення якості їх надання;
- 3) забезпечення інформування суб'єктів звернень про вимоги та порядок надання адміністративних послуг, що надаються через адміністратора.

Центр приймає документи дозвільного характеру, відповідно до Закону України “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності”, який забезпечує надання адміністративних послуг з видачі (переоформлення, видачі дублікатів, анулювання) документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності.

В Центрі створено належні умови для прийому громадян та роботи наступних районних служб:

Управління Держгеокадастру у Біляївському районі Одеської області;

Біляївський РВ ГУ ДМС України в Одеській області (Міграційна служба);

Реєстраційна служба Біляївського міськрайонного управління юстиції Одеської області (з 01.05.2016 року припинено свою діяльність шляхом ліквідації);

Біляївське районне управління Держсанепідемслужби в Одеській області (з 04.03.2016 року реорганізовано шляхом приєднання Управління Держпродспоживслужби в Біляївському районі);

Біляївський міськрайонний сектор ГУ ДСНС України в Одеській області;

Управління ветеринарної медицини у Біляївському районі (з 04.03.2016 року реорганізовано шляхом приєднання Управління Держпродспоживслужби в Біляївському районі).

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 року №523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг», районною державною адміністрацією визначено та затверджено Перелік адміністративних послуг, які надаються через Центр (розпорядження районної державної адміністрації від 19.09.2014 року №419/РА-2014 «Про затвердження Переліку адміністративних послуг, які надаються через Центр надання адміністративних послуг при Біляївській районній державній адміністрації Одеської області»). Загальна кількість адміністративних послуг – 52.

Станом на 30 грудня 2016 року загальна кількість звернень до Центру в порівнянні з поточним періодом минулого року складає: 15109 (19430 – 2015 рік) фізичних та юридичних осіб, з яких 11539 (16421) документів розглянуто позитивно (отримали адміністративну послугу, в тому числі документи дозвільного характеру), відмовлено – 1565 документів (по причині: міграційна служба – пошкоджено фотокартку, розірвано сторінки паспорту, непридатний для користування тощо; Управління Держгеокадастру – перетин ділянок, проблеми зчитування початкових даних, помилка обробки повідомлення, не виправлено зауваження в попередніх рішеннях, не відповідність електронного документа, не вірно сформований обмінний файл тощо; Департамент Державної Архітектурно-будівельної інспекції в Одеській області – не зазначено та не заповнено в повній мірі дата видачі паспорта замовника будівництва, код об’єкта згідно з державним класифікатором будівель та споруд ДК 018-2000, категорію складності об’єкту будівництва, дату видачі державного акту, прізвище, ім’я, по-батькові та номер телефону генерального підрядника тощо), решта – в роботі.

З них по адміністративним послугам:

Державна міграційна служба у Біляївському районі: видача паспорту: видача паспорту по досягненню віку вперше – 5 (1219) (з 05.01.2016 року знято повноваження та передано органам місцевого самоврядування), по втраті – 309 (274), викрадення паспорту – 15 (13), пошкодження паспорту – 472 (181); реєстрація місця проживання – 481 (2688)

(з 04.04.20126 року знято повноваження та передано органам місцевого самоврядування), зняття з реєстрації місця проживання – 88 (652) (з 04.04.20126 року знято повноваження та передано органам місцевого самоврядування), набуття громадянства – 17 (24), повернення в Україну (реєміграція) – 5 (0), видача паспорту з уточненням персональних даних – 23 (93), видача паспорту зі зміною прізвища (після укладення шлюбу, після розлучення, зміна імені) – 467 (685), (з 01.11.2016 року припинено повноваження та передано до міграційної служби, в зв'язку з виготовленням ід-картки), вклеювання фото по досягненню 25,- 45 років – 2148 (2043), надання адресної довідки про реєстрацію місця проживання – 7 (131) (з 04.04.20126 року знято повноваження та передано органам місцевого самоврядування).

Необхідно зазначити, що відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг», відповідно до якого з 4 квітня цього року повноваження з реєстрації місця проживання (тому числі, і зняття з реєстрації місця проживання, надання адресної довідки) фізичних осіб делегуються органам місцевого самоврядування. Але, щомісяця ЦНАП проводить моніторинг щодо роботи органів місцевого самоврядування по проведенню реєстрації та зняття з реєстрації місця проживання, видача довідок про реєстрацію місця проживання, винесення попереджень та складення протоколів. Дана інформація щомісяця направляється до Департаменту «Агенство з питань інвестицій та розвитку» обласної державної адміністрації.

Згідно вимог вищезазначеного Закону внесені зміни і доповнення до КУПАП та уповноважено адміністраторів ЦНАПу розглядати справи про адміністративні порушення, передбачені статтями 197, 198 Кодексу (про накладення адміністративного стягнення у вигляді попередження в Центрі надання адміністративних послуг) та складати протоколи про зазначені адміністративні правопорушення.

Так, станом на 30.12.2016 року працівниками ЦНАПу складено на громадян, які порушили паспортний режим 1569 протоколів про адміністративні порушення та 1569 постанов.

Згідно постанови Кабінету Міністрів України від 26.10.20126 року № 745 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 року № 302» відповідно до якої з 01.11.2016 року ЦНАПом припинено прийом документів щодо обміну паспорта у зв'язку зі зміною (переміною) прізвища, імені чи по-батькові, встановлення розбіжностей у записах або непридатності паспорта для користування, лише в частині надання адміністративної послуги з вклеювання фотокартки до паспорта при досягненні громадянином 25- і 45-річного віку.

Управління Держгеокадастру у Біляївському районі - внесення змін з вини органу – 290 (76), надання довідки Форми 6 ЗЕМ – 888 (1216), надання викопіювання – 313 (173), надання витягу з нормативно-грошової оцінки – 1169 (1309), надання витягу з Державного земельного кадастру (ДЗК) – 2751 (2446), надання витягу з ДЗК (он-лайн) - 870 (49), надання витягу з НГО (он-лайн)- 231 (43), проведення державної реєстрації земельної ділянки – 3146 (2832), видача декларації (повідомлення про початок будівельних робіт, декларація про початок будівельних робіт, внесення змін до них, декларація про готовність об'єкта до експлуатації) – 286 (245), проведення державної експертизи – 0

(18), видача документів дозвільного характеру (надання дозволу на спецводокористування, узгодження дорожнього перевезення небезпечних вантажів, декларація про готовність об'єкта до відповідності небезпечним нормам, надання висновку-погодження по проекту землеустрою, дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки та інші) – 1 (54).

У зв'язку із провадженням реформи з децентралізації повноважень у сфері державної реєстрації прав та бізнесу, та відповідно до вимог Законів України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», а також норм розпорядження Кабінету міністрів України від 25 грудня 2015 року № 1395-р «Деякі питання надання адміністративних послуг у сферах державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», з 17.05.2016 до ЦНАПу штатним розписом введено посаду державного реєстратора.

З 04.07.2016 року державними реєстраторами зареєстровано фізичних осіб-підприємців – 104, припинено діяльність фізичної особи- підприємця - 233.

Внесено зміни з приводу зміни діяльності фізичної особи-підприємця – 89.

Зареєстровано юридичних осіб – 14, припинено діяльність юридичної особи- 3.

Внесені зміни до установчих документів юридичної особи, внесені зміни з приводу діяльності юридичної особи та змін керівника – 182 Звернень з питань державної реєстрації речових прав на нерухоме майно: надійшло 758 заяв, із них - на державну реєстрацію права власності - 473, іншого речового права (оренда) - 357 заява.

Всі звернення опрацьовано своєчасно та зареєстровано протягом 5 робочих днів в Єдиному державному реєстрі нерухомого майна, відмова – 2 заяви по причині невідповідності чинному законодавству. досягненні громадянином 25- і 45-річного віку.

Соціальний захист

Діяльність органів влади у сфері соціального захисту та соціального обслуговування населення спрямовувалася на реалізацію пріоритетних завдань, визначених державною соціальною політикою, впровадження економічних, правових і конституційних гарантій ветеранів війни та праці, інших громадян похилого віку, громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, інвалідів та сімей з дітьми.

Станом на 31 грудня 2016 року субсидією на відшкодування витрат по оплаті житлово-комунальних послуг користуються субсидією – 4755 родин а також призначено субсидію на компенсацію придбання твердого палива та скрапленого газу готівкою - 2300 родинам. Разом – 7055 родин.

Нараховано субсидії по житлово-комунальним послугам за січень–грудень 2016 року на суму – 33 млн. 181,7 тис. грн., на тверде паливо та скраплений газ готівкою – 3 млн. 466,5 тис. грн.

Заборгованість по виплатах субсидії станом на 1 січня 2017 року становить всього – 5,30 млн. грн., у тому числі: тверде паливо та скраплений газ – 762,4 тис. грн., житлово-комунальні послуги – 4,54 млн. грн.

Станом на 31.12.2016 року нараховано державні соціальні допомоги **9435** одержувачам (що менше в порівнянні з минулим роком на 9%), на загальну суму **156 млн. 106,4 тис.грн.** (що в порівнянні з минулим роком більше на - 14,5%).

З загальної кількості одержувачів допомоги виділено такі види допомог:

Допомога на дітей які перебувають під опікою та піклування: нарахована 182 одержувача, на загальну суму нарахувань 6 млн. 950,3 тис. грн. Кількість одержувачів збільшилась на 3,8 %, загальна сума допомоги в порівнянні з 2015 роком збільшилась на 13 %.

Державна допомога при народженні дитини: нарахована 5190 одержувачам, на загальну суму нарахувань 77 млн. 219 тис. грн. Кількість одержувачів збільшилась на 5% та загальна сума фінансування допомоги в порівнянні з 2015 роком збільшилась на 1 %.

Допомога по догляду за дитиною до досягнення нею 3 років: нарахована 270 одержувачам, на загальну суму нарахувань 706,6 тис. грн. Кількість одержувачів зменшилась на 53,5% та загальна сума фінансування допомоги в порівнянні з 2015 роком зменшилась на 18 %.

Станом на 31.12.2016 року на обліку в управлінні соціального захисту населення перебуває 1134 сімей, які одержують *державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям*, на загальну суму нарахувань 31 млн. 706 тис. грн.

Кількість одержувачів зменшилась на 5,3% та загальна сума фінансування допомоги в порівнянні з 2015 роком збільшилась на 28 %.

Допомога на дітей одиноким матерям: нарахована 1783 одержувачам, на загальну суму нарахувань 25 млн. 470 тис. грн. Кількість одержувачів зменшилась на 30% та загальна сума фінансування допомоги в порівнянні з 2015 роком збільшилась на 36 %.

Тимчасова допомога на дітей батьки яких ухиляються від сплати аліментів: нарахована 58 одержувачам на загальну суму нарахувань 449,8 тис. грн.

Кількість одержувачів зменшилась на 61% та загальна сума фінансування допомоги в порівнянні з 2015 роком зменшилась на 52 %.

Допомога інвалідам з дитинства та дітям – інвалідам: нарахована 818 одержувачам на загальну суму нарахувань 13 млн. 604,7 тис. грн. Кількість одержувачів збільшилась на 4,2 % та сума допомоги в порівнянні з 2015 роком збільшилась на 25,7 %.

По усім видам призначених державних соціальних допомог, виплату коштів проведено включно по грудень 2016 року.

На надання пільг населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг теплопостачання, водопостачання і водовідведення, квартирної плати, вивезення побутового сміття та рідких нечистот (енергоносії) Біляївському району на 2016 рік передбачена субвенція Державного бюджету з урахуванням змін в сумі 17 291 773,00 грн.:

на виплату компенсації на придбання твердого та рідкого пального побутового палива і скрапленого газу з урахуванням змін в сумі – 951 999,00 грн.;

Станом на 1 січня 2017 року, згідно актів звірок розрахунків між підприємствами – надавачами послуг та управлінням соціального захисту населення райдержадміністрації нараховано, за надання послуг пільговій категорії населення, - 18 243 770,84 грн. у тому числі:

- енергоносії – 17 291 771,71 грн.,

- тверде паливо та скраплений газ – 951 999,13 грн.,

Профінансовано з Державного бюджету 14 494 703,63 грн. з них:

- енергоносії – 13 229 702,60 грн.,
- тверде паливо та скраплений газ – 93 501,03 грн.

Заборгованість з державного бюджету перед підприємствами за надання послуг пільгових категорій населення станом на 1 січня 2017 року складає в сумі 3 749 067,21 грн., яка зареєстрована в управлінні державного казначейства ГУДКУ в Одеській області.

Щомісяця управління соціального захисту населення райдержадміністрації надає акти звірок до районного фінансового управління для здійснення розрахунків за спожиті пільги.

Для забезпечення ортопедичними виробами, протезами верхніх і нижніх кінцівок, та іншими засобами реабілітації управлінням видано 384 направлення на протезно-ортопедичне підприємство, із них:

- 58 направлень дітям до 18 років,
- 212 направлень інвалідам від загального захворювання та з дитинства,
- 98 направлень дітям-інвалідам,
- 11 направлень інвалідам війни.
- 5 направлень іншим категоріям.

Управлінням соціального захисту населення райдержадміністрації видано 206 направлень на забезпечення технічними засобами реабілітації (крісла-колісні, милиці, палиці, ходунки, тощо). Всі заявки направленні на підприємства-виробники технічних засобів реабілітації за вибором інвалідів.

За 2016 рік оздоровлення у санаторно-курортних закладів Міністерства соціальної політики отримали 11 ветеранів війни, а саме: 4 інваліда війни, 6 учасників бойових дій, 1 учасник війни.

18 інвалідів загального захворювання та інвалідів з дитинства отримали путівки закуплені за рахунок коштів Фонду захисту інвалідів, в тому числі: 2 інваліда-спинальника. За рахунок районного бюджету було оздоровлено 5 інвалідів спинальників. За рахунок коштів Державної служби у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції було оздоровлено 3 учасника бойових дій (АТО).

Компенсацію за невикористане санаторно-курортне лікування отримали 23 інваліда на загальну суму - 8300,00 грн.

На обліку для забезпечення санаторно-курортним лікуванням перебувають 15 інвалідів війни, 213 інвалідів від загального захворювання та інвалідів з дитинства, 4 інваліда із захворюванням хребта та спинного мозку, 45 учасників бойових дій, в тому числі 5 учасників АТО, 20 учасників війни, 7 членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, 74 ветерана праці.

На обліку сектору обслуговування осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи перебуває 258 чол.

Згідно Закону України „Про статус та соціальний захист осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи” було профінансовано компенсацію вартості продуктів харчування за встановленими фізіологічними нормами на суму - 787 163,09 грн.

Виплачена одноразова компенсації за проїзд на суму 1848,00 грн. Компенсація безкоштовного забезпечення медикаментами склала – 107 619,45 грн., зубопротезування – 64 788,16 грн.

На виконання заходів Програми «Милосердя в дії» у 2016 році, з метою посилення соціального захисту малозабезпечених верств населення, а також

осіб, які опинились у скрутних життєвих обставинах, згідно заяв (326 чол.) надано матеріальну допомогу на загальну суму - 724500,00 грн., а саме:

- на лікування та реабілітацію після операції - 295 чол;
- на ремонт будинку після пожежі - 8 чол;
- на прожиття - 9 чол;
- на прожиття громадянам, які повернулись з місць позбавлення волі – 2 чол;
- на інші потреби - 12 чол.

На виконання заходів передбачених районною комплексною «Програмою підтримки військовослужбовців, учасників антитерористичної операції та членів їхніх сімей» у 2016 році, згідно заяв від мобілізованих та учасників АТО (170 ос.) було розглянуто та профінансовано матеріальну допомогу на загальну суму – 465,90 тис. грн.

Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) здійснює свою діяльність відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29.12 2009 року №1417 «Деякі питання діяльності територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг), якою передбачені умови та порядок надання соціальних послуг

Територіальний центр здійснює соціальне обслуговування та надання соціальних послуг громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах і потребують сторонньої допомоги за місцем проживання. У територіальному центрі соціального обслуговування (надання соціальних послуг) функціонують такі структурні підрозділи:

- відділення соціальної допомоги вдома ;
- відділення соціально – побутової адаптації;
- відділення грошової та натуральної допомоги;
- пункт прокату.

Відділення соціальної допомоги вдома здійснює обслуговування громадян похилого віку, інвалідів, які не здатні до самообслуговування і не мають рідних, які повинні забезпечити їм догляд і допомогу.

У 2016 року виявлено 392 особи, які потребували соціального обслуговування, з них в місті – 49 осіб, в сільській місцевості 343 особи.

Фактично обслуговано - 310 осіб, з них 44 у місті та 266 у сільській місцевості. Відділенням соціальної допомоги вдома за 2016 рік надано 88391 соціальна послуга у т.ч. 4883 послуги за плату. В порівнянні з 2015 роком надано на 8261 послугу більше.

Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) фінансується за рахунок коштів районного бюджету. Обсяги потреби територіального центру у фінансуванні на 2016 рік склали 1342,1 тис. грн. Відсоток задоволення потреби в асигнуваннях склав 100%.

Загальна кількість видів соціальних послуг, що надавалися громадянам терцентром у звітному періоді складає 30 видів. Загальна характеристика матеріально-технічної бази територіального центру хороша. Обслуговування громадян похилого віку, інвалідів, які не здатні до самообслуговування і мають рідних, які повинні забезпечити їм догляд і допомогу, здійснювалось за плату відповідно до затверджених тарифів на платні соціальні послуги, наказом терцентру від 4 січня 2016 року № 09-2016.

Територіальний центр надає платні соціальні послуги 39 особам відповідно до затвердженого переліку. Сума коштів, отримана терцентром у 2016 році, склала – 52615,08 грн.

В районі створено та функціонує з вересня 2015 року одна Біляївська об'єднана територіальна громада обласного значення. У зв'язку з тим, що при громаді ще не створено підрозділ по наданню соціальних послуг, три соціальні робітники, які обслуговують підопічних м. Біляївка продовжували працювати при районному терцентрі. Кошти на фінансування заробітної плати соціальних робітників у сумі 153,0 тис. грн. надходили у вигляді субвенцій від об'єднаної територіальної громади.

За 2016 рік відділенням було надано 13317 послуг, у зв'язку зі зменшенням кількості відвідувачів, відділення працює неповний робочий день.

3 травня 2016 року відновило свою роботу відділення грошової та натуральної допомоги, яке виявляє організації які надають благодійну натуральну допомогу. На обліку у відділенні перебуває 571 особа. Відділенням натуральної та грошової допомоги за сприяння спонсорів району, 14 в м. Біляївка та 34 в сільській місцевості, надано 322 продовольчі набори підопічним терцентру на загальну суму – 38,8 тис. грн. Православними церквами м. Біляївка, с. Василівка, с. Кам'янка, с. Кагарлик, с. Іллінка та Фондом «Надія» адвентистів 7 Дня в с. Троїцьке, надано 246 гігієнічних набори на загальну суму - 19680 грн. Іллінською православною церквою надано 24 продуктові набори - 2400 грн., Молитовним Домом Євангелістів – Баптистів проведено косметичний ремонт 4 підопічним терцентру с. Іллінка.

За рахунок коштів отриманих від надання платних соціальних послуг терцентром було закуплено та роздано 38 комплектів постільної білизни в подарунок до Дня людей похилого віку та 2 особам до 90 – річного ювілею, закуплено та надано подарунки (хустки та носки) до Нового року 313 підопічним терцентру. При територіальному центрі функціонує безкоштовний пункт прокату технічних засобів реабілітації та пункт прийому та видачі речей які були в користуванні, де малозабезпеченні мешканці нашого району можуть підібрати собі необхідній одяг.

Протягом звітного року із соціальними робітниками щомісячно проводився семінар - наради щодо удосконалення нормативно-правових документів та вивчення типового Положення соціального обслуговування (надання соціальних послуг). Упродовж 2016 року велась інформаційно-роз'яснювальна робота щодо діяльності територіального центру (надання соціальних послуг) на шпальтах газети «Південна зоря» та «Біляївські вісті», надано статті в районі газету «Південна зоря» - «Про роботу територіального центру», «Милосердя без меж», «Професія служити людям», «Життя продовжується» та інші.

Мережа лікувально – профілактичних закладів району станом на 01.01.2017р. складається з : КЗ «Біляївська ЦРЛ» та КЗ «Біляївський районний центр ПМСД» - його підрозділи – 20 амбулаторій загальної практики – сімейної медицини і 17 ФАПів, згідно Рішення районної ради № 427-УІ від 27 лютого 2013 року «Про створення Комунального закладу «Біляївський районний Центр первинної медико – санітарної допомоги» .

Послугами Біляївського районного центру зайнятості протягом 2016 року скористалось 1109 осіб, в тому числі 611 осіб мали статус безробітного.

В результаті взаємодії центру зайнятості з роботодавцями працевлаштовані на вільні робочі місця та вакантні посади всього 429 осіб.

Протягом 2016 року за направленням центру зайнятості проходили навчання та підвищення кваліфікації 175 безробітних.

Актуальною програмою сприяння зайнятості безробітних є виплата допомоги по безробіттю одноразово для організації підприємницької діяльності. Протягом 2016 року 13 безробітних організували власну справу, отримавши з ФЗССВБ 299,7 тис.грн. за наступними видами економічної діяльності: вівцеферма, кролівництво, вирощування птиці, надання юридичних послуг, надання косметологічних послуг, оптова та роздрібна торгівля.

Протягом 2016 року проводилась активна профорієнтаційна робота з учнівською молоддю району.

Ще однією з передбачених Програмою зайнятості населення послуг є надання послуг з питань організації підприємницької діяльності та ведення власної справи. Громадяни мали змогу отримувати консультації з провадження підприємницької діяльності під час участі у відповідних групових заходах (з метою залучення населення до самозайнятості районним центром зайнятості проведено 27 семінарів на тему: «Як розпочати свій бізнес?»; «Від бізнес ідеї – до власної справи», «Зелений туризм»; «Ефективне ведення сільського господарства». В семінарах взяли участь 300 осіб. До проведення семінарів залучались соціальні партнери: представники ПФУ, УСЗН, Бюро правової допомоги, Служба у справах дітей РДА, Центр соціальної служби для сім'ї, дітей і молоді.

Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника у Біляївському районі за 2016 рік становила 5809,0 грн. (120,8% до середнього рівня Одеської області) і збільшилась у порівнянні з відповідним періодом 2015 року на 90,1%.

Заборгованість із виплати заробітної плати станом на 31.12.2016 року на економічно активних підприємствах району відсутня.

Охорона здоров'я

Медичну допомогу населенню району надають 166 лікарів, 66 мають вищу кваліфікаційну категорію, або 39,8% . Середніх медичних працівників в районі 425, з них 369 мають вищу кваліфікаційну категорію, або 86,8%. Показник укомплектованості лікарями складає – 77,1%, обласний показник-88%, середніх медичних працівників – 101,4%, обласний показник – 92%. В тому числі по КЗ «Біляївська ЦРЛ»: надають допомогу 100 лікарів, 40 мають вищу кваліфікаційну категорію або 40%, 255 середніх медичних працівників з них 153 з вищою кваліфікаційною категорією або 62,8%. Показник укомплектованості лікарями – 79,4%, середніми медичними працівниками 98,27%.

За 2016 рік лікарями району прийнято 551907 чоловік (2015р. – 539881) включаючи відвідування вдома, що склало 5,8 на одного мешканця району, проти 5,7 в минулому році. З приводу захворювань прийнято - 298530 відвідувань, профогляди – 203225 відвідувань.

В районі працює 385 ліжок стаціонару, що складає 40,7 на 10 тис., населення, при встановленому нормативі – 35 ліжок на 10 тис., населення.

За минулий рік в стаціонарах центральної районної лікарні проліковано - 10422 хворих, за 2015 – 11374, що менше в порівнянні з аналогічним періодом 2015р. на 952 особи.

Проведено хворими 126407 ліжок/дня, за 2015 р., на 1684 ліжок/днів менше. Робота ліжка склала – 95,9% від нормативного, за минулий рік – 99,1%.

Середня тривалість перебування хворого на ліжку – 12,0, за минулий рік – 12,4. Показник оберту ліжка за 2016р. кращий і складає 25,9, за 2015р. – 26,2.

З метою надання кращої консультативної допомоги мешканцям сіл та виявлення захворювань на ранніх стадіях, а також огляду дітей, ветеранів праці та ветеранів ВВВ, постраждалих від ЧАЕС створена бригада лікарів, якими виконано 120 виїздів в села району, оглянуто 3698 осіб, виявлено вперше 60 хворих, проліковано амбулаторно 158 хворих в АЗПСМ та 58 стаціонарно у Біляївській ЦРЛ.

Швидко медичну допомогу в Біляївському районі надають п'ять відділень швидкої медичної допомоги. За звітний період зроблено 12411 виїздів, надана допомога 12446 особам (за минулий рік - 14967 особам надана допомога 15148 особам). Одна станція ШМД перейшла до підпорядкування Біляївської міжрайонної СШД до м. Одеси .

За минулий рік прийнято 583 пологів, в 2015р. - 583 пологів.

В районі за 2016 р. народилось – 1302 дитини, померло 4 дітей першого року життя, показник малюкової смертності склав 3,07‰ (на 1000 дітей народжених живими). За аналогічний період 2015 року народилось – 1352 дітей, померло 10 дітей першого року життя, показник малюкової смертності склав – 7,3‰ (на 1000 дітей народжених живими).

За 2016 рік народилось на 50 дітей менше, ніж в 2015 році, а померло на 6 дітей менше, показник малюкової смертності зменшився на 4,23‰.

На даний час демографічна ситуація в районі залишається незадовільною, смертність перевищує народжуваність – природній приріст за 2016р., складає – 3,4 проти – 5,2 на 1 тис., населення в 2015р.

Загальна смертність по району залишається високою, за 2015 рік померло 1512 чоловік, що становить 163,2 на 10 тис. населення, в 2016 році померло 1458 чоловік або 154,2 на 10 тис. населення.

На 01.01.2017р. на обліку в протитуберкульозному кабінеті знаходиться 186 хворих. Взято на облік 134, показник – 141,3 на 100 тис. нас, за аналогічний період 2015 року – 117, показник – 123,8. Кількість вперше виявлених хворих з туберкульозом легень – 119, з них з деструктивною формою – 57, питома вага – 60,1% , при середньо районному показнику – 38,9%; за 2015 рік відповідно 104 хворих , з них з деструктивною формою – 45, показник – 47,6. Захворюваність на деструктивні форми туберкульозу легень серед вперше виявлених хворих 57, показник 60,1 . В 2015 році -45 хворих, показник -47,6.

Заходи по виконанню Національної програми по боротьбі із захворюванням на туберкульоз серед населення району знаходяться у центрі уваги як медичних працівників району так і органів місцевого самоврядування. Постійно проводиться санітарно - освітня робота серед населення району. За 2016 р., прочитано 5512 лекції на актуальні медичні питання, охоплено 42297 слухачів, організовано 110 круглих столів та охоплено 3076 слухачів. Надруковано 33 статей в районній та міській газетах. Видано 269 санітарних бюлетенів.

Здійснюються заходи по виконанню регіональних та комплексних районних програм в галузі охорони здоров'я. Фінансування цих Програм здійснювалось з районного бюджету. На виконання заходів регіональної програми «Здоров'я» на 2015-2018 р.р» видатки склали 496871 грн., або 47,6 % від видатків по КЕКВ 2220, в 2015 році – 519200 грн., а саме :

- донорство крові та її компонентів - 230284 грн.,

- протидія захворюваності на туберкульоз -119763 грн.,
- профілактика онкологічних захворювань - 48036 грн.,
- профілактика ВІЛ/СНІД інфекції, вірусного гепатиту, сальмонельозу, сифілісу – 46486 грн

- збереження здоров'я в старості (слухові апарати) – 52302 грн.

По КЕКВ 2230 «Продукти харчування» фактичні видатки склали 969053 грн. або 1,5% в 2015 році – 783200 грн, або 2% від загальної суми видатків.

Видатки на виконання програми «Здоров'я» становлять 22502 грн або 3,9% видатків по статті, це харчування донорів – 4710грн., дитяче харчування – 17792 грн.

По КЕКВ 2770 «Оплата комунальних послуг та енергоносіїв» фактичні видатки склали 4167404 грн., кредиторська заборгованість відсутня.

По КЕКВ 2730«Інші виплати населенню» фактичні видатки склали 1795239 грн.

За рахунок коштів районного бюджету проведена:

- заміна вікон в поліклінічному відділенні КЗ «Біляївська ЦРЛ» на суму 370 тис. грн., в інфекційному відділенні – 172,2 тис. грн.

- капітальний ремонт приміщень для оренди швидкої медичної допомоги – 247 тис.грн.

Житлово-комунальне господарство

Одним із основних завдань соціально-економічного розвитку є здійснення державної політики з реформування житлово-комунального господарства, підвищення ефективності та стабільності його функціонування для задоволення потреб населення і господарського комплексу в житлово-комунальних послугах.

Водопостачання: здійснено капітальний ремонт артсвердловини с. Троїцьке на суму 74,6 тис.грн. (з загальної вартості робіт 250,0 тис.грн.); капітальний ремонт артсвердловини в с. Михайлівка на суму 468,0 тис.грн.; капітальний ремонт водонапірної башні в с. Дослідне (230,0 тис.грн.); будівництво артсвердловини в с. Дачне (475,8 тис. грн.); здійснено капітальний ремонт водогонів в с. Іллінка (184,5 тис.грн.); капітальний ремонт артсвердловини в с. Ч.Гірка (699,3 тис.грн). Здійснено розробку робочого проекту «Реконструкція водогону в с. Дачне» на суму 227,5 тис.грн.

Газопостачання: здійснено будівництво міжселищного газопроводу високого тиску I та II категорії до с. Важне Березанської сільської ради на суму 163,0 тис.грн.

Водовідведення: розпочато будівництво очисних споруд загальною потужністю 100м3/добу по технології повної біологічної очистки в с. Василівка Біляївського району Одеської області і виконано робіт на суму 23,4 тис.грн. із 100,0 тис.грн.; ведуться роботи по капітальному ремонту КСН в с. Маяки – робіт виконано на суму 380,0 тис.грн.

Освіта

Протягом 2016 року управління та заклади освіти спрямовували свою діяльність на виконання Комплексної програми «Освіта Біляївщини» на 2015-2018 роки, затвердженої рішенням сесії районної ради від 15 квітня 2015 року № 44/724-VI, вдосконалення системи роботи, створення належних умов для здобуття дітьми якісної освіти та всебічного розвитку, на впровадження Державного стандарту початкової та загальної середньої освіти.

В районі функціонує 31 навчальний заклад, із них одна - початкова школа, шість шкіл I - II ступенів, 20 шкіл - I - III ступенів, чотири - навчально - виховних комплекси Нерубайський, Дачненський, Великодальницький, Усатівський). В школах району навчається 11 276 учнів, з них 10939 учнів у сільській місцевості.

В районі працюють 27 дошкільних навчальних закладів. Дошкільною освітою охоплено 2375 дітей.

Контингент 5-ти річок в районі складає 1007 дітей, із них: 944 дитини виховуються і навчається в дитячих установах району, 13 дітей навчається в дошкільній групі районного будинку дитячої та юнацької творчості,

Протягом звітного періоду відповідно до плану роботи управління освіти проведено 7 нарад директорів загальноосвітніх навчальних закладів, 6 семінар-нарад завідувачів дошкільних навчальних закладів району.

В районі функціонують 2 позашкільних заклади системи освіти: Будинок дитячої та юнацької творчості (БДЮТ) і дитячо-юнацька спортивна школа (ДЮСШ).

В БДЮТ функціонує 86 груп гуртків роботою яких охоплено 1892 дитини (науково-технічні – 21 група, еколого-натуралістичні – 5 груп, туристсько-краєзнавчі – 8 груп, художньо-естетичні – 27 груп, декоративно-прикладні – 18 груп, гуманітарні – 7 груп).

В районі за межею пішохідної доступності проживають і потребують підвезення 1520 учнів, 17 вчителів із 33 населених пунктів значно віддалених від шкіл до 23 загальноосвітніх навчальних закладів району. Охоплені підвезенням шкільними автобусами 100%.

Суттєвим резервом поліпшення якості освіти є оснащення навчальних кабінетів сучасними засобами навчання та шкільним обладнанням.

У всіх загальноосвітніх навчальних закладах району створено умови для оволодіння учнями персональним комп'ютером. Всі навчальні заклади забезпечені сучасними комп'ютерами на 100%, встановленими за рахунок коштів з різних джерел фінансування.

Загальна кількість комп'ютерів становить 669 одиниць техніки, 24 ноутбуки, 18 інтерактивних комплекси.

Адміністрації шкіл здійснюють пошук і збір інформації нормативно-правової бази за допомогою Internet; використовують електронну пошту для зв'язку з органами управління освіти; проводять психологічне тестування працівників школи і дітей.

У навчальній діяльності педагоги шкіл проводять обов'язкове вивчення комп'ютерних та інформаційних технологій на уроках інформатики; використовують навчальні програми з усіх предметів.

У контексті поліпшення якості освіти глибокої модернізації потребує організація навчального процесу. Атестація закладів освіти – один з пріоритетних напрямів роботи управлінських структур освіти, тому, згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 30.01.2015 р. № 67 «Про затвердження Порядку державної атестації дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів» у поточному році проведено День управління Березанській ЗОШ I-III ст., Великодальницькому НВК «школа-гімназія», проведено атестаційну експертизу в Августівській ЗОШ I-III ст.

В період з 28.03.2016, 31.03.2016, 06.04.2016 року проведено засідання атестаційної комісії управління освіти, якою атестовано керівні та педагогічні працівники закладів освіти.

У 2016 році пройшли атестацію 9 директорів, 13 заступників з навчально-виховної роботи, 7 заступників з виховної роботи, 5 завідувачів дошкільних навчальних закладів, 199 педагогічних працівників шкіл, 20 працівників дошкільних навчальних закладів, 4 працівники позашкільних навчальних закладів. Друга кваліфікаційна категорія присвоєна 32 працівникам, перша – 22 працівникам, вища – 22 працівникам, педагогічне звання «старший вчитель» присвоєно 14 вчителям, встановлено тарифні розряди – 3 працівникам. Відповідають раніше присвоєним кваліфікаційним категоріям: «спеціаліст II категорії» -1, «спеціаліст II категорії» - 23, «спеціаліст вищої категорії» - 84, педагогічному званню «старший учитель» - 57, педагогічному званню «вчитель-методист» 13, перенесено атестацію – 4 працівників.

Згідно з рішенням районної ради від 29.04.2014 року №595-VI «Про Програму оздоровлення та відпочинку дітей Біляївського району на 2014-2017 роки», було організовано роботу пришкільних таборів відпочинку.

В 2016 році в Біляївському районі функціонував 31 табір пришкільний відпочинку та три мовних табори: при Усатівському НВК «школа-гімназія» ім. П.Д. Вернидуба, Нерубайському НВК «школа-гімназія» та Холоднобалківській ЗОШ I-III ст. до яких було залучено 97 вихованців (40, 37, 20 відповідно).

Робота таборів тривала 14 днів. Відпочинком у 2016 році охоплено 3932 учня на загальну суму 1 млн.373 тис. 215 грн.

29 серпня 2016 року у Дачненському НВК «Школа-гімназія» було проведено традиційну педагогічну конференцію, на якій було підведено підсумки за 2015-2016 навчальний рік та поставлені завдання на 2016-2017 навчальний рік.

16 листопада 2016 року відбулася нарада при голові районної державної адміністрації на якій заслуховувалося питання введення в дію індикаторів оцінювання якості роботи загальноосвітніх навчальних закладів, а також відведення земельних ділянок закладам освіти.

За результатами проведеної наради з 12 по 23 грудня 2016 року спеціалістами управління освіти, відповідно до графіку, здійснювалися виїзди до закладів освіти, з метою перевірки роботи навчальних закладів за освітніми індикаторами.

З 21 по 30 грудня 2016 в навчальних закладах Біляївського району було проведено новорічні свята.

28 грудня 2016 року 50 учнів пільгової категорії, а саме діти воїнів АТО та діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування взяли участь у новорічному святковому заході, що відбувся в Одеській обласній філармонії під патронатом голови Одеської обласної ради Урбанського А.І.

За кошти районного бюджету управлінням освіти було закуплено 5 166 новорічних подарунків для учнів 1-4-х класів та дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування на загальну суму 143614,80 грн.

У Біляївському районному методичному кабінеті з метою випереджувального розгляду ключових аспектів освітніх проблем у 2016 році функціонували 19 районних 127 шкільних методичних об'єднань, 7 майстер-класів, 10 творчих груп, 1 динамічна група, 4 школи молодого педагога, 4 педагогічні майстерні, 6 районних семінарів (20 засідань).

За період 2016 року пройшли курси підвищення кваліфікації:

79 вчителів по 24-х денній програмі;
150 педагогів по 2-х тижневій програмі;
21 - очно-дистанційна форма навчання;
19 - стажування;
4 очно-дистанційно модульні;
22 - очно-заочна форма навчання;
11 - учителів додатково внесені.

Центральний інститут післядипломної педагогічної освіти Університету менеджменту освіти АПН України м. Київ - 1 працівника Біляївського районного методичного кабінету.

Впродовж року в навчальних закладах району проходять уроки мужності на які запрошуються військові, колишні випускники шкіл та односельці, що виконували та виконують громадянський обов'язок у зоні АТО.

В березні місяці управління освіти та ДАІ Біляївського району проводили районний тур Всеукраїнської гри команд клубу КВК юних інспекторів дорожнього руху. В фестивалі брали участь 4 школи.

Також в березні місяці відбувся районний фестиваль Дружин юних пожежників. В фестивалі брали участь 13 шкіл.

В квітні місяці у районному Будинку культури управління освіти проведений районний фестиваль «Молодь обирає здоров'я» - 17 загальноосвітніх закладів району. Також у травні місяці Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл». У змаганнях брали участь 16 шкіл району, 160 учнів.

Учні загальноосвітніх навчальних закладів беруть участь у волонтерському русі, підтримують онкохворих дітей району, є активними учасниками благодійних акцій «Милосердя», «Скарбничка доброї надії», в квітні проведено десяту Всеукраїнську благодійну акцію «Серця до серця» - «Врятуй життя дитині».

З метою подальшої організації патріотичного виховання дітей та учнівської молоді учні загальноосвітніх навчальних закладів залучені до проектів «Подаруй дитині радість»(для дітей з особливими потребами), проекти патріотичного спрямування, екологічні проекти «Зроби Україну чистою».

Протягом року учні загальноосвітніх закладів району брали активну участь в районних, обласних заходах: предметних олімпіадах, засіданнях МАН, науково-практичних конференціях, предметних брейн-рингах, заочних краєзнавчих експедиціях, інтелектуальних змаганнях, інтернет-олімпіадах, мовно-літературних конкурсах.

Оформлено документацію на замовлення підручників згідно чого отримано підручники для учнів:

- для учнів 4-х класів отримано 10613 підручників;
- для учнів 7-х класів – 17571 підручників;
- для учнів 8-х класів – 21410 підручників.

Згідно рішення районної ради від 26.04.2016р. № 6/61-УІІ та рішення районної ради від 22.07.2016р. № 7/89-УІІ за рахунок освітньої субвенції виділені кошти на:

- заміну вікон (6054,959 тис. грн.) (в Маринівській ЗОШ, Августівській ЗОШ, Кам'янській ЗОШ, Секретарівській ЗОШ, Дачненській ЗОШ №1, Нерубайській ЗОШ №2 ; Нерубайському НВК, В.Дальницькому НВК, Усатівському НВК, Мирненській ЗОШ Іллінській ЗОШ , Маяківській ЗОШ;

Петрівській ЗОШ, (роботи завершені)) Яськівській ЗОШ I-II ст, а рахунок освітньої субвенції виділені кошти на : Дачненського НВК (виконанні частково);

- капітальний ремонт спортивного залу Іллінської ЗОШ – 275,0 тис.грн., роботи виконані на 100%;

- капітальний ремонт фасаду в Яськівській ЗОШ I-III ст – 782,9 тис.грн. (виконані);

- будівництво спортивного майданчику в Августівській ЗОШ – 700,0 тис.грн.; (частково виконанні);

- капітальний ремонт м'якої покрівлі в Дачненському НВК (600,0 тис.грн.)

частково виконані, проведена тендерна процедура, укладено договір з ТОВ «Європа-Стиль-Груп» та Міжлиманській ЗОШ (500,0 тис.грн., роботи завершені), а також виконані роботи по капітальному ремонту покрівлі в Дачненській ЗОШ №1(200,0 тис.грн.), в Х.Балківській ЗОШ (400,0 тис.грн.) і Вигодянській ЗОШ (600,0 тис.грн.)

- роботи по переведенню Кам'янської ЗОШ та Кагарлицької ЗОШ на альтернативний вид опалення на загальну суму - 819,804 тис. грн. роботи завершені.

А також виділено кошти на:

- продовження прибудови корпусу початкової школи до Маяківської ЗОШ I-III ст.(8548,4 тис. грн.), станом на 10 січня 2017 року виконані роботи по устрою каналізаційної та водопровідної мереж, виконані роботи по устрою пожежного водоймища та часткового монтажу палів;

- будівництво Хлібодарівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітньої школи I-III ступенів – дошкільного навчального закладу» в Біляївському районі Одеської області (1000,0 тис грн. за рахунок освітньої субвенції, 500,0 тис. грн. - субвенція Хлібодарівської селищної ради). Проведена процедура відкритих торгів, визначено переможця – ТОВ «Черкаси-Залізобетон-Строй», вартість договору складає 82425,312 тис. грн.;

На проведення поточних ремонтів в загальноосвітніх закладах передбачено кошти в сумі 1500 тис. грн., на придбання матеріалів необхідних для проведення поточного ремонту в класних кімнатах та кабінетах (фарби, щіток, плінтусів, лінолеуму, шпаклівки та ін.) додатково виділено 1386,528 тис. грн.

Недопущення та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на території району

Райдержадміністрацією у 2016 році проведено ряд заходів, направлених на недопущення та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на території району. Зокрема, **проведені комісії ТЕБ та НС у 2016 році:**

При Біляївській районній державній адміністрації функціонує районна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій (ТЕБ та НС). У ході роботи комісії основна увага звертається на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Підготовлені та проведені 21 засідання районна комісії з питань ТЕБ та НС:

Протокол № 1 від 18 січня 2016 року

1. Про невідкладні заходи щодо попередження наслідків надзвичайної ситуації на території Біляївського району;

2. Щодо відкриття пунктів обігріву на території Біляївського району.

Протокол № 2 від 22 січня 2016 року

1. Про виділення з резервного фонду коштів для здійснення заходів щодо недопущення переростання у надзвичайну ситуацію техногенного та природного характеру на території Яськівської сільської ради Біляївського району;

2. Про додаткове виділення відповідно до договору майнового зберігання (з правом використання) 90 л. дизпалива Іллінській сільській раді (Григорченко С.В.);

3. Щодо подовження канікул у ЗОШ на території Біляївського району.

Протокол № 3 від 10 лютого 2016 року

1. Про заходи із попередження та мінімізації наслідків проходження весняної повені на річках Дністер та Турунчук у 2016 році.

Протокол № 4 від 23 лютого 2016 року

1. Підведення підсумків діяльності територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту за 2015 рік;

- щодо закупівлі та включення до складу місцевих матеріальних резервів, призначених для запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій, необхідний аварійний запас мішків, пально-мастильних, будівельних і сипучих матеріалів, засобів освітлення, засобів для відкачування брудної води, захисного одягу тощо;

- щодо визначення місця для поповнення запасів піску;

- щодо виділення коштів з місцевих бюджетів для проведення необхідних робіт, спрямованих на попередження та ліквідації наслідків шкідливої дії вод.

Протокол № 5 від 23 лютого 2016 року (тренування)

1. Про заходи щодо попередження надзвичайної ситуації у зв'язку з погіршенням погодних умов.

Протокол № 6 від 17 березня 2016 року

1. Визначити порядок оповіщення керівного складу в неробочий та нічний час.

- щодо закупівлі та включення до складу місцевих матеріальних резервів, призначених для запобігання та ліквідації надзвичайних ситуацій, необхідний аварійний запас мішків, пально-мастильних, будівельних і сипучих матеріалів, засобів освітлення, засобів для відкачування брудної води, захисного одягу тощо;

- щодо визначення місця для поповнення запасів піску;

- виділення коштів з місцевих бюджетів для проведення необхідних робіт, спрямованих на попередження та ліквідації наслідків шкідливої дії вод.

Протокол № 7 від 11 березня 2016 року

Щодо ймовірного обвалу дорожнього полотна біля кар'єру розташованого на території Яськівської сільської ради;

Протокол № 8 від 31 березня 2016 року

1. Про невідкладні заходи щодо запобігання загибелі людей на водних об'єктах Біляївського району у 2016 році.

Протокол № 9 від 12 травня 2016 року

1. Щодо надзвичайної ситуації яка склалася на території Біляївського району неподалік 39 км автодороги державного значення (територіальна) Т-16-25 «КПП «Кучургани» - Біляївка – Маяки – Овідіополь» внаслідок видобування будівельного матеріалу (піску);

Протокол № 10 від 16 травня 2016 року

1. Щодо питання аварійності моста №16 вул.Генерала Плієва в м. Біляївка та розгляд Звіту Біляївської міської ради з технічного обстеження моста №16 та прилеглої території дорожнього покриття;

2. Щодо руху великовантажного транспорту.

Протокол № 11 від 24 червня 2016 року

Щодо виділення пально-мастильних матеріалів (бензину марки А-92) з матеріального у кількості 500 літрів для реагування та запобігання виникненню надзвичайним ситуаціям (гасінню пожеж в екосистемах та відкритій території) в період підвищення температури навколишнього середовища літнього періоду, а також збору врожаю та сільгоспугіддях

Протокол № 12 від 06 липня 2016 року

1. Щодо стану готовності пляжів Біляївського району до роботи в період літнього купального сезону 2016 року.

Протокол № 13 від 26 липня 2016 року

2. Щодо неефективного водовідведення багатоквартирних будинків в с. Вигода по вул. Винявського 10/10.

Протокол № 14 від 02 вересня 2016 року

3. Щодо виділення пально-мастильних матеріалів (бензину марки А-92) з матеріального резерву у кількості 500 літрів та дизельного палива у кількості 500 літрів для реагування та запобігання виникненню надзвичайним ситуаціям (гасінню пожеж в екосистемах та відкритій території) в період підвищення температури навколишнього середовища літнього періоду, а також в період уборки врожаю на сільгоспугіддях;

Необхідності поповнення матеріально резервного фонду.

Протокол № 15 від 13 жовтня 2016 року

1. Щодо ситуації яка склалася в Біляївському районі в наслідок стихійного лиха, частково відключені електроенергетичні пункти в Біляївському районі.

Протокол № 16 від 24 жовтня 2016 року

1. Щодо ситуації африканської чуми свиней у с. Маринівка Біляївського району.

Протокол № 17 від 28 жовтня 2016 року

Щодо ситуації африканської чуми свиней в Біляївському районі та виконання доручень даних на попередньому засіданні комісії;

2. Щодо надання дозволу на реалізацію продукції рослинництва, молочної сировини і т.д. з території с. Маринівка Біляївського району з дотриманням профілактичних заходів;

3. Щодо відшкодування майнової шкоди (збитків), завданої підприємству внаслідок запровадження карантину у зв'язку з вилученням свиней, заражених збудником вірусу «африканська чума».

Протокол № 18 від 02 листопада 2016 року

1. Щодо ситуації із африканською чумою свиней в Біляївському районі та дотримання рішень протоколу даних на попередньому засіданні комісії;

2. Щодо надання дозволу на реалізацію продукції рослинництва, молочної сировини тд., з території с. Маринівка Біляївського району з дотриманням профілактичних заходів.

Протокол № 19 від 18 листопада 2016 року

1. Щодо ситуації африканської чуми свиней в Біляївському районі, виконання рішень протоколу № 5 від 24 жовтня 2016 року ДНПК та

комплексного плану заходів спрямованих на профілактику африканської чуми свиней;

2. Щодо затвердження Плану залучення сил та засобів Біляївського району на 2017 рік ;

3. Щодо необхідності поповнення матеріально резервного фонду на осінньо-зимовий період.

Протокол № 20 від 1 грудня 2016 року

1. Щодо стану готовності об'єктів комунального та дорожнього господарства до роботи в зимовий період 2016 - 2017 р.

Протокол № 21 від 6 грудня 2016 року

1. Щодо зняття карантинного режиму по африканській чумі свиней з території ДПДГ «Покровське» та с. Маринівка Біляївського району, у зв'язку із закінченням 40-денного терміну;

2. Щодо уточнення місця знищення вибухонебезпечних предметів, які повинні знаходитись на відстані не менш ніж 2.5 км від житлових, промислових будівель і споруд, ліній електропередач і зв'язку на території Біляївського району.

У весняно-літній період постійно проводилась роз'яснювальна та інформаційна робота з сільськими та селешною радами Біляївського району:

- щодо безпеки відпочинку людей на водоймах району та про невідкладні заходи щодо недопущення загибелі людей під час купального сезону в літній період.

- щодо заборони спалювання стерні в літній період та щодо запобігання та виникненню пожеж в районі.

Станом на 01.01.2016 року використано коштів **резервного фонду** у сумі 259328,4 грн., а саме:

- на поповнення матеріального резерву (закупівля паливно – мастильних матеріалів) -118953,4 тис.грн.;

- на відшкодування юридичним та фізичним особам по захворюванню свиней на африканську чуму – 140375,0 тис.грн. (120989,8 – ДП ДГ «Покровське» і 4 фізичним особам – 19393,2).

Містобудування та архітектура

Відділом містобудування та архітектури районної державної адміністрації за півріччя 2016 року розроблено та надано: 863 висновки по землевпорядній документації щодо відведення земельної ділянки, 283 будівельних паспортів забудови земельної ділянки, 53 паспортів прив'язки тимчасової споруди для провадження підприємницької діяльності, 29 містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки.

Проводиться робота щодо завершення головного документу району Схеми планування території Біляївського району, генеральні плани населених пунктів району у 2016 році не затверджувались.

Культура, сімейна та молодіжна політика, фізкультурно-оздоровча і спортивна робота, національно-культурний розвиток національних меншин

Основними завданнями, які вирішували заклади культури району

Протягом звітного періоду вжиті заходи, спрямовані на підтримку та розвиток існуючої інфраструктури, не допущено закриття або перепрофілювання закладів культури, переведення працівників на неповну зайнятість, забезпечено стовідсоткове фінансування та своєчасна виплата заробітної плати.

У 2016 році відділом проводилась робота по вдосконаленню діяльності закладів культури, активізації освітньої та публічної роботи бібліотечних і музейних закладів, збереження культурних надбань, розвитку традиційної української культури та активна інформаційно-просвітницька по відзначенню державних свят, висвітлення знаменних та пам'ятних дат з історії України, ювілеїв видатних історичних, громадських, культурних діячів.

Протягом звітного періоду проведені ремонтні роботи та укріплювалась матеріально-технічна база у сільських закладах культури: Мирненському СБК – відремонтовано концертний зал на суму 160.000 за кошти місцевого бюджету та придбані театральні крісла - 182.400 грн. У сільському клубі Ш.Балка на суму 20.000 грн. збудовано відмостку. У В.Дальницькому СБК-3 кв. відремонтовано концертний зал на суму 350.000 грн., за кошти місцевого бюджету та придбані крісла 130.000 - кошти районного і 156.000 - місцевого бюджетів. Відремонтовано будівлю Березанського СБК на суму 480.000 грн. з місцевого бюджету та придбані крісла на 136.000 грн. Відремонтовано кривлю Василівського СБК на суму 199.000 грн. - місцевий бюджет та замінено 33 вікна на суму 216.000 грн. за кошти обласного бюджету. Відремонтовано концертний зал Дачненського сільського клубу за кошти місцевого бюджету на суму 189.000 грн, замінені вікна та двері на суму 148.000 грн., та фасад Дачненського СБК на суму 190.000 грн. Частково відремонтовано будівлю клубу села Дослідне Березанської сільської ради за кошти обласного бюджету на суму 1 млн. 180 тис. грн. Проведено поточні ремонти у бібліотеках філій сіл, Х.Балка - 30.000 грн, Маринівка - 20.000 грн., Секретарівка - 30.000, Маринівка, Василівка, Котовка по 3.000 грн.

Перелік традиційних культурних подій району поповнили цього року заходи народно-релігійного напрямку. У більшості територіальних громад району проведено, свято Святого Миколая, Різдвяні щедрівки, колядки, «Господне водохрещя», районний фестиваль «Біляївські вечорниці». Відновлений фестиваль народної творчості «Масляна», який відбувся 12 березня на центральній площі міста Білявки. Працівники культури представили глядачам та учасникам заходу імпровізовані павільйони біля яких, гостей пригощали смачними млинцями та солодощами. Такі заходи перш за все спрямовані на відродження національної культурної спадщини, пропаганду кращих зразків національного мистецтва, підтримку громадської активності.

Були проведені культурні події на державні свята, до Дня Соборності України, щорічний фестиваль воєнно-патріотичної пісні, до Дня пам'яті воїнів-інтернаціоналістів, воїнам «Небесної сотні», до 30-річчя Чорнобильської трагедії, жертвам політичних репресій, до Дня пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу, до Дня скорботи та вшанування пам'яті загиблих в роки другої Світової війни. Особливим стало свято-ювілей «народного»

вокального ансамблю «Від серця до серця», цього року йому виповнилось 10 років. У залі були присутні декілька поколінь учасників колективу, керівники район та небайдужі до української пісні.

Вперше у районному Будинку культури підготовлені заходи до Великодня. Відбулась виставка писанок майстрині Блинової та картин місцевої художниці Марії Василевської та майстер-клас по розпису писанок. Однією з яскравих подій у житті культурному Біляївщини став шостий традиційний дитячий районний фестиваль хореографічного мистецтва «Танцювальний олімп», присвячений Міжнародному Дню захисту дітей. У фестивалі прийняли участь 20 кращих танцювальних колективів району.

Визначною подією культури району цього року стало створення театрального колективу, який розпочав свою діяльність у районному Будинку культури прем'єрою вистави «Все як у людей». Наразі колектив працює над новою постановкою за п'єсою Котляревського «Наталка Полтавка». 25 березня 2016 року «народні» вокальні ансамблі «Україночка» Вигодянського сільського будинку культури та «Від серця до серця» Біляївського районного будинку культури стали учасниками телевізійного проекту «Фольк-music» Оксани Пекун. На зйомку передачі артисти їздили за міста Київ на Перший національний канал України кошти передбачені у районному бюджеті у сумі 15.000 грн.

Протягом 2016 року аматори стали учасниками Міжнародних, Всеукраїнських, обласних фестивалів та конкурсах. «Народні» колективи В.Дальницького СБК стали лауреатами другої премії у фестивалі-конкурсі у Франції, у серпні — друге місце у фестивалі-конкурсі «Сорочинський ярмарок». Колектив Августівського СБК «Дивограй» став лауреатом другої премії у фестивалі-конкурсі «Сорочинський ярмарок», де взяв участь за кошти районного бюджету 12.000 грн.

«Зразковим» танцювальний колектив районуного Будинку культури «Пандора» у жовтні місяці у місті Київ став лауреатом другого ступеню у Всеукраїнському фестивалі-конкурсі «Gold Star».

У серпні «народний» вокальний ансамбль РБК «Від серця до серця» прийняв участь у щорічному Всеукраїнському фестивалі української народної пісні «Серпневий заспів» ім. Юрія Штельмаха у м.Чорноморськ.

Вперше у районі проведено Арт-фестиваль у с. Нерубайське, який відбувся в період з 18 по 22 травня на території музейного комплексу «Нерубайські катакомби», метою якого стало залучення широкого кола громадськості, творчої інтелігенції, молоді до збереження, примноження та популяризації творчих здобутків народних митців, стимулювання міжнародного культурного обміну, забезпечення активної їх участі у житті суспільства, формування національної свідомості, любові до рідного краю, свого народу, виховання патріотизму, духовної єдності поколінь, збереження та використання, музеїв, пам'яток, матеріальної та духовної культури. Розширення культурних, туристичних, інформаційних та ділових зв'язків через засоби творчого спілкування між регіонами України та державами. З районного бюджету виділено 150000 грн. Завдяки проведенню заходу в середньому відвідування музейного комплексу збільшилось у порівнянні (2015 рік – 12301 чол. на суму 58029 грн., 2016 рік – 24353 чол. на суму 466539 грн.)

У липні у селі Маяки у відбувся обласний обрядовий фестиваль народної творчості «Ой на Івана та на Купала», яскрава шоу-програма з театралізованим

дійством, іграми, хороводами, багаттям, майстер-класом по вінкоплетінню, атракціонами, продаж всіляких поробок та жіночих прикрас, та їжі.

У районі продовжують плідно працювати аматорські колективи, що носять почесне звання “народний” та “зразковий” їх 14, це „**Фаетон**” – хореографічний ансамбль, „**Полянка**”- ансамбль народних інструментів „**Улыбка**” - дитячий вокальний ансамбль “**Тоніка**” жіночий вокальне тріо Великодальницького сільського Будинку культури . “**Від серця до серця**” - вокальний жіночий, ансамбль та „**Глорія**” - ансамбль естрадно-спортивного танцю районного Будинку культури, „**Україночка**” - жіночий вокальний ансамбль Вигодянського сільського Будинку культури, „**Берегиня**” - жіночий вокальний ансамбль Августівського сільського Будинку культури, „**Калинонька**” - жіночий вокальний ансамбль Дачненьського сільського клубу „**Рандеву**”- шоу-балет та хор “**Барви**” Дачненьського Будинку культури, „**Юність**” – духовий оркестр села Троїцьке, „**Акварель**” – хореографічна студія і “**Рассвет**” жіночий вокальний ансамбль Граденицького Будинку культури. Учасники цих колективів постійно стають переможцями всеукраїнських та міжнародних конкурсів-фестивалів у Словачії, Франції, Туреччині, Румунії, Болгарії, Чехії.

З метою підвищення кваліфікації працівників клубної системи та покращення рівня культурно-масових заходів, адаптації до роботи в нових економічних та соціальних умовах в методичному центрі Біляївського РБК розпочала працювати школа молодого культпрацівника, де навчаються в основному, молоді спеціалісти та працівники, які не мають фахової освіти. Навчання проводились за таким планом: форми організації дозвілля, робота з різними групами населення, практична робота із сценарним матеріалом, ведення документації клубного закладу, сценічне оформлення різних заходів Результативним методом роботи методистів Будинку культури є надання практичної та методичної допомоги працівникам культури у селах. Виїжджаючи, спеціалісти відвідують заходи, опитують населення про враження від роботи закладів культури, потім обговорюють виявлені проблеми з головами сіл, та спільно шукають шляхи їх вирішення. Також започаткована практика фільмування інтерв'ю з мешканцями сіл та демонстрація знятого матеріалу на нарадах разом з звітами про роботу. У першому півріччі відвідали: Василівку, Кам'янку, Кагарлик, Жовтень, Н.Еметівку, Яськи, Троїцьке, Градениці, Хлібодар, В.Дальник. Августівку, Котовку. У 2016 році у закладах культури працювало 299 клубних формувань, проведено 911 заходів на яких були присутні 159.805 глядачів.

До складу централізованої бібліотечної системи входять: центральна районна бібліотека, районна бібліотека для дітей, міська бібліотека № 1 ст.”Дністер”, Хлібодарська селищна бібліотека та 34 сільські бібліотеки-філії. За 2016 рік бібліотеками обслужено 25404 читача, з них - 11011 дітей, кількість відвідувань становить 221312, в т.ч. дітей — 114543. Видано всього 556393 примірників книг та періодичних видань, в т.ч. - дітям — 114543.

Книжковий фонд бібліотек району налічує 552 082 книг, за період поточного року надійшло 4610 книг, з них за Державною програмою “Українська книга” - 206. Бібліотеки отримують 59 назв періодичних видань (190 комплектів) на суму 43312 грн., до сільських бібліотек надходить 4-5 назв газет та журналів. В районі діє п'ять Інтернет-центрів, послугами яких скористувались 9390 читача. В бібліотеках організуються різноманітні масові

заходи, літературні вечори, зустрічі, дитячі ранки, урочистості та свята з нагоди ювілеїв, державних та релігійних свят. Одним з найбільш важливим є участь бібліотечних працівників разом з працівниками клубних та музейних установ в районному огляді – конкурсі II етапу районного огляду - конкурсу «Спільна просвітницька і популяризаторська діяльність бібліотек, клубних закладів і музеїв району, як шлях патріотичного виховання» та районного огляду - конкурсу «Патріотизм – код нації і поклик власної душі», присвячених 25-ій річниці Незалежності України, в рамках яких проводяться різноманітні заходи.

Це святкова зустріч «Живи й процвітай, Україно моя, для миру, для щастя, любові й добра» - ЦРБ, патріотична година «З Україною в серці в Україні живу» - РДБ Літературно-музичний вечір “Україно моя, ти одна, як життя (Троїцьке), літературно-музична композиція “Тобі, Україно, моя пісня, моє серце, мої мрії” - (Мирне).

Роботи переможців конкурсу, а саме: бібліотеки-філії села Василівка, бібліотеки-філії села Холодна Балка, бібліотеки-філії сіл Березань та Петровське направлено до Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім М. Грушевського.

З метою популяризації української книги проводились заходи з нагоди ювілеїв українських письменників: виставка -портрет “Незабутні романи Богдана Сушинського (Майори), пізнавальна година “Державний діяч — Данило Галицький” (Маяки 1).

З метою пропаганди краєзнавчої літератури проведено : годину краєзнавства “У рідний край, дощами вмитий, ведуть усі шляхи на світі” (Петровське), історичну годину “Багатство і сила краю , його історія і люди (за сторінками книги «90-річчя Біляївського району)” (ЦРБ), День бібліографії “Мій отчий краю, рідна сторона” (Маяки 1), годину поезії “Творчість поетів Біляївщини” (В. Дальник 4), літературний калейдоскоп “Співці Біляївського краю (Василівка), усний журнал “Я виріс тут. І край мені цей любий” (Березань). В Біляївській центральній районній бібліотеці пройшла краєзнавча година «Літературне сузір'я рідного краю», під час якої фахівці ознайомили молодь зі збірками поетів рідного краю, продемонструвала рекомендаційно - бібліографічний список «Майстри поетичного слова Біляївщини».

При бібліотеках району продовжують працювати клуби за інтересами: краєзнавчі, літературно-поетичні, народознавчі. В центральній районній бібліотеці діє поетично-мистецький клуб «Південна ліра». Чергове засідання клубу відбулось з нагоди Всеукраїнського Дня бібліотек, до уваги відвідувачів було підготовлено виставку-натхнення «Книга - джерело споконвічної мудрості та знань», на якій були представлені найкращі книги бібліотеки, було презентовано виставку картин викладача школи естетичного виховання Кошовенко Алли Анатоліївни та її учнів. 4 листопада в Біляївському районному краєзнавчому музеї на творчу зустріч під назвою «Свій рідний край у віршах славим...» зібралися місцеві аматори пера, шанувальники поезії та талановиті люди.

Активізувалась робота щодо патріотичного виховання молоді, популяризації літератури воєнної тематики, значна увага приділяється обслуговуванню ветеранів війни і праці. В районній бібліотеці для дітей пройшов урок мужності «Пам'ять жива» до Дня пам'яті юних антифашистів, полеглих у боротьбі з фашистами в різних країнах. До Дня захисника України проведено : урок патріотизму “За Україну, за її волю, за честь, за славу, за

народ” (ЦРБ), урок мужності “Героям слава! Скажемо по праву, бо струм козацький в генах є” (РДБ), день інформації «Їдуть степом козаки у безсмертя». До Дня Гідності проведено урок громадянства “Гідність нації — це її свобода” (ЦРБ), історичну година “Спасибі за відвагу”(Троїцьке), годину спілкування “День гідності і свободи” (Секретарівка), годину патріотизму “Навіки слава Україні, героям слава на віки” - с.Градениці, прес-огляд «Щодня роби щось для України, щоб промінь волі не погас» (Маяки 1).

З метою поглиблення знань, особливо у підростаючого покоління про Перемогу над нацизмом у Другій Світовій війні та про бойові дії за визволення України впродовж 1942-1944 рр., бібліотеками проводиться значна робота у співпраці з школами, клубними закладами при підтримці виконкомів місцевих рад. На прикладі історичних фактів у бібліотеці-філії села Василівка проведено урок мужності «Вони захищали наше майбутнє», зустріч-вшанування “Подвиг батьків у спадщину нащадкам” - в центральній районній бібліотеці, година пам'яті “Вогонь війни в пам'яті народній” та історична година “Шляхами подвигу слави” - в районній бібліотеці для дітей, літературно-музична композиція “День Перемоги ми наближали, як могли...”(Березань).

До Дня Конституції в бібліотеках проходять години права, усні журнали, зустрічі з юристами, організовуються книжкові виставки: пізнавальна гра “Чи знаєш ти Конституцію?” (Х.Балка), година права “Жити за Основним Законом країни” (Секретарівка), правова година “Мораль, духовність і добро”(Василівка), виставка — огляд “Конституція - паспорт держави” (В. Дальник 3), книжкові виставки “Конституція моєї Батьківщини” (Василівка, Майори, Градениці, Маринівка).

30 років тому, 26 квітня, в Україні сталася найбільша техногенна катастрофа в історії людства – вибухнув четвертий реактор ЧАЕС. Драматизм Чорнобильської катастрофи відображено в заходах, що проводились в більшості бібліотек. В Біляївській центральній районній бібліотеці для учнів старших класів Біляївської ЗОШ №1 пройшов вечір – реквієм «Чорна спадщина Чорнобиля». В читальній залі ЦРБ проведено усний журнал “Дзвін Чорнобиля б'є на сполох”, в якому прийняв участь голова районної організації Союз Чорнобиль України Дерус С.О. Усний журнал “Чи знаєш ти, світе, як сиво ридає полин” провели бібліотеки-філії №1 та №2 села Маяки за участю спеціалістів Нижньодністровського НПП. Інформаційна година “Біль і крик душі під знаком Чорнобиля” проведено в Петровській бібліотеці-філії, екологічна година “Чорнобиль немає минулого” (Кагарлик), екологічний урок “Рани Чорнобиля” (Березань), година-реквієм “На Чорнобиль летять журавлі», “Молодь обирає здоров'я” (Петровське), Інтернет-довідку “Молодість: права, гарантії, захист” (ЦРБ), інформаційну годину “СНІД – проблема всього людства” (Василівка), годину здоров'я “Шкідливі звички — шлях у безодню” (Маяки 1).

В рамках проведення Тижня права в бібліотеках організовано конкурс “Кращий знавець права” (Секретарівка), дискусійну розмову “Людина і громадянин: твої права, свободи і обов'язки” (Василівка), бесіду з юристом “Громадянин. Держава. Право” (Маяки 2), урок права “Права людини: європейські стандарти” (Нерубайське). В рамках тижня правових знань в Україні, з нагоди Дня юриста, з 7 по 15 жовтня, в Біляївській центральній районній бібліотеці пройшли такі заходи: виставка правової літератури «Юридичний компас для тебе», уроки права «Правопорядок і безпека

громадян», години правової освіти «Немає права без обов'язків, немає обов'язків без прав». Протягом тижня бібліотеку відвідали учні 10-А класу ЗОШ №3 На годину правової освіти для спілкування з молоддю було запрошено головного спеціаліста відділу Біляївського бюро правової допомоги Козицьку Вікторію Миколаївну, яка розповіла про роботу своєї організації, про її послуги. Учні отримали буклети та пам'ятки, що стануть у нагоді при вирішенні правових питань – «Що таке безоплатна первинна та вторинна правова допомога?», «Як отримати безоплатну правову допомогу?».

Започатковано Біляївською центральною районною бібліотекою разом з громадською організацією «Жінки Біляївщини» за сприянням голови правління Всеукраїнських громадських організацій жінок-фермерів України Клебанової Людмили Геннадіївни, зустрічі з любителями-виноградарами. В рамках Українського проекту бізнес розвитку плодоовочівництва пройшов семінар «Сучасні тенденції на ринку виноградарства» за участю голови правління Всеукраїнських громадських організацій жінок-фермерів України Клебанової Л.Г.

Працівники бібліотек спільно з членами робочої групи по опрацюванню пропозицій територіальних громад щодо їх добровільного об'єднання оперативно розпочали роботу по ознайомленню Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» та Закону України «Про засади державної регіональної політики».

У 2016 році проводились семінари-тренінги на тему «Бібліотека й молодь: ідеї, майстерність, творчість», на якому з нагоди Року англійської мови, сільські бібліотекарі провели бібліоекскурс **“Подорожуємо англійськими країнами”**.

В роботі семінару взяла участь Кравченко Дарья Геннадіївна — учасниця Всесвітнього форуму «За демократію» в м. Страсбург, начальник відділу доходів фінансового управління Біляївської міської ради. За темою «Сучасний погляд на стратегію співпраці бібліотеки та сім'ї» підготовлено районний семінар районною бібліотекою для дітей 5 травня 2016 року.

На базі бібліотеки-філії села Градениці відбувся виїзний семінар «Сільська бібліотека - орієнтир в інформаційному просторі громади». До початку семінару його учасники ознайомилися з чудовими мистецькими роботами сільських майстринь з книжковими виставками бібліотеки, Вчителі ЗОШ I-III ст. №2 провели для учасників семінару історичний екскурс про село Градениці та буктрейлер за книгами Елеонори Портер «Поліанна» та Володимира Драча «Білий кінь Шептало».

До складу культурної інфраструктури Біляївського району входять дві дитячих музичних школи: Біляївська і її філії у селах: Троїцьке, Дачне, Мирне, Кагарлик, Василівка, Усатове, Вигода і Нерубайська. Завдяки їх повноцінному функціонуванню, учні здобувають початкову мистецьку освіту. Навчається у школах 445 учнів, викладають 67 вчителів. Постійно функціонують відділи: фортепіанний, народних інструментів, духових інструментів, образотворчого мистецтва. клас скрипки, сольного співу, хореографії. Оплата за навчання становить: фортепіано – 80 грн.; сольний спів – 80 грн.; народні інструменти – 40 грн.; гітара – 50 грн.; хореографія – 60 грн.; художній, духовий, скрипка – 40 грн. Фінансування шкіл здійснюється з районного бюджету.

З метою розвитку, підняття професійного рівня учні музичних шкіл району приймають участь у обласних мистецьких акціях фестивалів, конкурсах, оглядах учнівської майстерності. Змішаний інструментальний

ансамбль учнів та викладачів школи нагороджений Дипломом за кращий виступ у 6-му відкритому територіальному фестивалі «Оберіг» у м. Чорноморськ. Змішаний хоровий колектив учнів молодших та середніх класів став переможцем 2-го туру Обласного конкурсу хорових колективів Учень 4 кл. акордеону Козар Давид, нагороджений Дипломом за кращий виступ у 6-му відкритому територіальному фестивалі «Оберіг» у м. Чорноморськ. Учениця 4 класу сольного співу філії с. Василівка Негрієнко Ганна – 1 кл. (викладач Кутіщева О.А.) отримала Диплом лауреата 1 ст. у Міжнародному фестивалі-конкурсі дітей та молоді «Звездные дети». у м. Одеса. Учениця 2 кл. сольного співу Яцук Валерія та Докаліна Віка – 3 клас нагороджені Дипломом 1 ст., отримала Диплом лауреата 1 ст. в номінації «естрадний вокал» на Всеукраїнському фестивалі вокально-хореографічного мистецтва «Симфонія століття» у м. Одеса.

Учні Нерубайської школи естетичного виховання прийняли участь у багатьох обласних та всеукраїнських мистецьких заходах. Міжнародний фестиваль «Musical Univers» м. Одеса Шевченко В'ячеслав став лауреатом 2 премії, дует Шевченко В'ячеслав та викладач Жуков Євген – лауреати 1 премії. 7 учнів школи прийняли участь в Всеукраїнській музичній олімпіаді «Голос країни» м. Київ. Фестиваль ансамблевої музики «Концертіно» м. Чорноморськ 2 дуети нагороджені «За кращий виступ»; міжнародний фестиваль «Зіркові діти» м. Одеса Михайлова Анастасія, Захарчук Кіра, Рудоманенко Данило, Ничипуренко Вероніка, стали володарями 1 премії, молодша та старша групи з хореографії - лауреати 2 премії.

У жовтні місяці 2016 року проведений VI Регіональний фестиваль мистецтв «Світанок» в якому прийняли участь учні музичних шкіл м. Одеси та Одеської області. У грудні проведений гала-концерт Регіонального конкурсу «Світанок» на якому були нагороджені переможці та вручені дипломи і подарунки придбані за кошти районного бюджету у сумі 12000 грн.

З метою розвитку, підняття професійного рівня учні музичних шкіл району приймають участь у обласних мистецьких акціях фестивалів, конкурсах, оглядах учнівської майстерності. Змішаний інструментальний ансамбль учнів та викладачів школи нагороджений Дипломом за кращий виступ у 6-му відкритому територіальному фестивалі «Оберіг» у м. Чорноморськ. Змішаний хоровий колектив учнів молодших та середніх класів став переможцем 2-го туру Обласного конкурсу хорових колективів Учень 4 кл. акордеону Козар Давид, нагороджений Дипломом за кращий виступ у 6-му відкритому територіальному фестивалі «Оберіг» у м. Чорноморськ. Учениця 4 класу сольного співу філії с. Василівка Негрієнко Ганна – 1 кл. (викладач Кутіщева О.А.) отримала Диплом лауреата 1 ст. у Міжнародному фестивалі-конкурсі дітей та молоді «Звездные дети». у м. Одеса. Учениця 2 кл. сольного співу Яцук Валерія та Докаліна Віка – 3 клас нагороджені Дипломом 1 ст., отримала Диплом лауреата 1 ст. в номінації «естрадний вокал» на Всеукраїнському фестивалі вокально-хореографічного мистецтва «Симфонія століття» у м. Одеса.

Державна сімейна та молодіжна політика в районі спрямована на створення необхідних умов для поліпшення життєдіяльності сім'ї, виховання дітей, охорони материнства та дитинства, вирішення проблем соціального захисту молоді.

Програма «Стипендіат на 2011-2016 роки»

З метою створення умов для доступності якісної освіти, сприяння творчому та інтелектуальному розвитку молоді в районі, згідно Положення про забезпечення стипендією студентів вищих і професійно-технічних навчальних закладів та учнів загальноосвітніх шкіл, мешканців Біляївського району, виконавчими комітетами місцевих рад надані до відділу у справах сім'ї, молоді та спорту райдержадміністрації 40 пакетів документів і клопотання щодо призначення районної стипендії на студентів району.

25 грудня 2015 року на розгляді районної комісії були затверджені 40 кандидатів на отримання районної стипендії у 2016 році, які відповідають вимогам Програми «Стипендіат» та першочергово потребують вказаної допомоги у вигляді стипендії з числа: діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування – 13 студентів; багатодітні, малозабезпечені – 21 студент; обдаровані – 6 студентів.

Протягом 2016 року стипендію виплачено на загальну суму 120,0 тис. гривень.

Програма «Молодь Біляївщини на 2011-2016 роки»

Станом на 31.12.2016 року на території Біляївського району проживає 1066 багатодітних сімей, в якій виховується 3339 дітей, у тому числі: троє – 2271 дитина, четверо – 272 дитини, п'ятеро – 420 дітей, шестеро – 216 дітей, семеро – 77 дітей, восьмеро – 64 дітей, дев'ятеро – 9, 10 і більше дітей – 10.

В Золотій залі Одеського літературного музею 9 червня 2016 року відбулося вручення почесного звання «Мати-героїня» шістьом мешканкам Біляївського району.

З метою пропаганди та формування здорового способу сектором сім'ї, спорту та патріотичного виховання молоді спільно з управлінням освіти районної державної адміністрації, було проведено районний етап фестивалю-конкурсу «Молодь обирає здоров'я», на якому з 20 команд загальноосвітніх закладів району було обрано переможця – ним стала команда Нерубайського НВК «Вітамінки». Учасникам та переможцям районного заходу було вручено пам'ятні подарунки, грамоти і кубок переможця.

З 18 по 20 травня 2016 року було забезпечено участь команди-переможця в обласному фестивалі-конкурсі «Молодь обирає здоров'я», який відбувся в УДЦ «Молода гвардія» (м.Одеса).

З метою протидії розповсюдження ВІЛ-інфекції, СНІДу, туберкульозу, наркоманії та дитячої бездоглядності і безпритульності проведені засідання районної координаційної ради з питань запобігання поширенню ВІЛ-інфекції/СНІДу, наркоманії, туберкульозу та дитячої безпритульності і бездоглядності у Біляївському районі.

В рамках святкування Дня захисту дітей, сектором сім'ї, спорту та патріотичного виховання молоді райдержадміністрації спільно з центром соціальних служб, для сім'ї, дітей та молоді, Біляївським міськрайонним управлінням юстиції на центральному районному стадіоні ДЮСШ в м.Біляївка пройшли масові спортивні змагання серед дітей району. У спортивно-розважальну програму були включені такі види спорту: шахи, легкоатлетичний крос, футбол та розважальний квест.

Участь у змаганнях з футболу приймали 5 команд: Біляївської міської ради, Великодальницької сільської ради, Граденицької сільської ради, Маяківської та Яськівської сільських рад. За результатами змагань серед

дитячих команд до трійки переможців увійшли: I місце – команда «Дружба народів» (Яськівська с.р.), II місце - команда «ФК Біляївка» (Біляївської м.р.) та III місце – команда «Сокіл» (Граденицька с.р.).

У змаганнях з шахів та легкоатлетичного кросу приймали участь близько 100 дітей з Біляївського району. Усі переможці були нагороджені призами, почесними грамотами та подарунками.

Районна програма розвитку фізичної культури і спорту в Біляївському районі «Фізична культура-здоров'я нації» на 2011-2015 роки.

На території Біляївського району проходили районні змагання на Кубок Голови районної державної адміністрації серед дітей, всього участь у змаганнях взяли 13 команд місцевих рад району. На різдвяні свята було проведено ряд змагань серед дітей та ветеранів з різних видів спорту.

У 2016 році проведені змагання в залік районної Спартакіади, а саме:

- зональні та фінальні змагання з міні-футболу (1-15 лютого 2016 року), всього участь у змаганнях взяли 18 команд місцевих рад. Також пройшли змагання з волейболу серед жіночих команд в залік районної Спартакіади всього участь у змаганнях взяли 10 команд місцевих рад переможцями стала команда В.Дальницької с/р, друге місце Мирненська с/р, третє місце Біляївська м/р;

- відповідно до календарю районної Спартакіади пройшли зональні та фінальні змагання з волейболу серед чоловічих команд всього участь у змаганнях взяли 16 команд місцевих рад перемогу святкувала команда В.Дальницької с/р;

- пройшли змагання з баскетболу серед чоловічих команд участь взяло 16 команд району;

- також у травні місяці пройшов комплекс змагань з л/а кросу, н/тенісу, гирьового спорту, перетягування линви, армрестлінгу, вільної боротьби, шахів та шашок.

- в період квітня - травня на території району проходили змагання з футболу на Кубок Губернатора. У фіналі грали команди с. Мирне та с. Усатове, переможцем стала команда «Хаджибей» с. Усатове;

- команди Біляївського району брали участь в обласній Спартакіаді сільських спортивних ігор Одещини та за п'ять років є незмінними лідерами серед районів Одеської області, так у цьому році Біляївський район став призером Обласних сільських ігор у 2016 році, поступившись лише кілька очок Овідіопільському району;

- в зональних та фінальних змаганнях з волейболу серед чоловічих та жіночих команд на першість обласних сільських літніх спортивних ігор, команди постійно були на високих місцях, а жіноча команда В.Дальницької с/р «Екстрим» вдруге поспіль стала Чемпіонами Області;

- команда «Хаджибей» Усатівської с/р завжди приймає участь у зональних та фінальних змаганнях з футболу на першість обласних сільських літніх спортивних ігор і три рази ставала срібним призером Області, а у 2016 році нарешті стала чемпіоном;

- Збірна команда Біляївського району брала участь в зональних та півфінальних змаганнях з міні-футболу на першість обласних сільських літніх спортивних ігор і на протязі п'яти років ставала срібним призером, а у 2014 році стала Чемпіоном Області, у 2016 році наша команда стала срібним призером.

Команда В.Дальницької с/р, на протязі цих років чотири рази виграла «Малі Олімпійські ігри Одещини», і у цьому році підтвердила статус Чемпіона у спортивному комплексі з дев'яти видів спорту:

- армрестлінг, гирі, л/а естафета, дарц (спортивна сім'я), перетягування канату, настільний теніс, вільна боротьба, волейбол (змішана команда), шашки, де також були призерами в таких видах (гирі, перетягування канату, волейбол, н/теніс, армрестлінг, шашки, вільна боротьба).

Також збірна с. В.Дальник чотири рази брала участь у змаганнях на «Краще спортивне село України» де тричі виборювала срібні нагороди і одну бронзу у загальнокомандному заліку.

Збірна команда ветеранів постійно примає участь в Обласних змаганнях з міні-футболу і є лідерами Обласних змагань, так у цьому році наші ветерани стали також срібними призерами змагань.

Відповідно до наказу Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту про проведення Всеукраїнського місячника «Спорт для всіх – спільна турбота» та з метою покращення умов для регулярних занять оздоровчою фізичною культурою і масовим спортом різних вікових груп населення, активізації процесів будівництва, ремонту та облаштування простіших спортивних споруд, майданчиків за місцем проживання та в місцях масового відпочинку населення, утримання спортивних об'єктів в належному санітарно-технічному стані у Біляївському районі, кожен рік проходить акція спорт для всіх – спільна турбота. Де на протязі місяця всі люди кому не байдужий спорт виходять на вулиці для облаштування спортивних майданчиків, стадіонів, місць масового відпочинку у належний стан.

В благоустрої спортивних майданчиків беруть участь всі особи, відповідальні за розвиток фізичної культури та спорту в районі: вчителі фізкультури загальноосвітніх закладів району, інструктори з питань спорту місцевих рад, тренери районної ДЮСШ, педагоги – організатори, а також учні середніх і старших класів загальноосвітніх шкіл району. Проводяться заходи по збереженню та реконструюванню матеріально-технічної бази спортивних закладів, утримання їх в належному стані.

Згідно листа управління у справах фізичної культури і спорту обласної державної адміністрації щодо проведення спортивно-масових заходів «Рух заради здоров'я», присвячених Всесвітньому дню здоров'я, особлива увага приділялась залученню учнів загальноосвітніх шкіл, різних верств населення всіх вікових категорій.

У травні місяці у Біляївський ДЮСШ проходять змагання з шести видів спорту серед команд державних службовців, організацій та установ Біляївського району.

Збірна команда державних службовців Біляївського району приймає участь у фінальних Обласних змаганнях серед державних службовців де збірна команда у комплексному заліку тричі ставала чемпіонами області, та один раз срібними призерами змагань,

У червні місяці з нагоди Олімпійського дня в Україні на території Біляївського району проводяться змагання з різних видів спорту серед різних вікових груп населення.

З метою відзначення Дня Перемоги у Великій Вітчизняній війні на території Біляївського району проходили численні фізкультурно-спортивні

заходи: товариські зустрічі з футболу, волейболу, н/тенісу, шашок, шахів, спортивні змагання між місцевими радами.

Пріоритетними напрямками Програми є проведення спартакіад, спортивних свят, присвячених знаменним датам в житті України, проведення чемпіонатів району з видів спорту, організаційні питання забезпечення підготовки і успішного виступу спортсменів району у складі збірних команд району та області в обласних та Всеукраїнських змаганнях.

Інформація про хід змагань постійно висвітлюється у районній газеті «Південна зоря» та на сайті райдержадміністрації.

Станом на 1 січня 2017 року на обліку служби у справах дітей Біляївської районної державної адміністрації перебуває 152 дитини (у минулому році – 162 дитини), які опинились у складних життєвих обставинах, із них: 8 дітей (12 дітей у минулому році) – зазнали фізичного насильства; 2 дитини (2 дитини у минулому році) – систематично залишають постійне місце проживання; 13 дітей (6 дітей у минулому році) – засуджені до покарання не пов'язаних з позбавленням волі; 2 дитини (2 дитини у минулому році) – вчинили суспільно небезпечних дій до досягнення нею віку, з якого настає кримінальна відповідальність; 0 дітей (1 дитина у минулому році) - яка вживає спиртні напої або немедичне вживання наркотичних або запаморочливих засобів; 152 дитини (162 дитини у минулому році) – які проживають в сім'ях в яких батьки ухиляються від виконання батьківських обов'язків;

362 дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, (в минулому році - 357 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування), із них: 7 дітей – в будинку дитини (в минулому році - 7 дітей); 8 дітей – в дитячому будинку (в минулому році 3 дітей); 1 дитини – в дитячому будинку-інтернаті (в минулому році - 3 дітей); 20 дітей – в школі-інтернаті (в минулому році 24 дитини); 16 дітей – в ПТУ, технікумі, ДНЗ (в минулому році 22 дитини); 245 дітей – під опікою, піклуванням (в минулому році 232 дитини); 43 дитини – в прийомній сім'ї (в минулому році 44 дитини); 10 дітей – в ДБСТ (в минулому році 12 дітей); 5 дітей – в центрі соціально-психологічної реабілітації дітей (в минулому році 4 дитини); в притулку «Світанок» не має дітей (в минулому році 1 дитина); в школі соціальної реабілітації дітей не було дітей (в минулому році 1 дитина); 5 дітей – тимчасово влаштовані в сім'ї родичів, знайомих (в минулому році 5 дітей); в лікувальному закладі дітей немає; 1 дитина перебуває в слідчому ізоляторі (в минулому році дитина перебувала в розшуку); 1 дитина - перебуває в рідній сім'ї (залишилась з минулого року).

Протягом звітного періоду на облік дітей, які залишились без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування взято 59 дітей (за минулий звітний період - 49 дітей), знято з обліку 60 дітей (в минулому році 77 дитини).

Взято на облік 40 дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах (у минулому році - 45 дітей);

Виведено з банку даних 54 дитини (у минулому році – 81); в тому числі: 39 дітей (65 дітей у минулому році) в зв'язку зі зникненням підстав для взяття на облік; 15 дітей (16 дітей у минулому році) в зв'язку з досягненням повноліття;

Для запобігання бродяжництву, жебракування та профілактики негативних явищ проводяться профілактичні операції «Діти вулиці», «Вокзал».

За поточний рік здійснено 17 рейдів та відвідано 39 сімей (у минулому році 19 рейдів в ході яких відвідано 71 сім'ю), в яких виховуються діти, які опинилися в складних життєвих обставинах та діти, які засуджені до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі та перебувають на обліку у службі у справах дітей. З кожним неповнолітнім та їх батьками проведено бесіди щодо попередження скоєння повторних злочинів, батьків попереджено про відповідальність за невиконання батьківських обов'язків.

На засіданні Координаційної ради у справах дітей Біляївської районної державної адміністрації розглянуті питання: про стан злочинності, бездоглядності та правопорушень серед дітей в районі; про виконання Закону України «Про протидію торгівлі людьми»; про стан профілактичної роботи з неповнолітніми схильними до скоєння правопорушень.

У Біляївському районі функціонують 6 прийомних сімей, на вихованні яких перебувають 13 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (у минулому році 8 прийомних сімей, до яких влаштовано 17 дітей).

Протягом звітнього періоду на території Біляївського району прийомні сім'ї не створювались (за відповідний період у 2015 році було створено три прийомні сім'ї, в які влаштовано 3 дитини, та одну функціонуючу сім'ю поповнили 2 дітьми. Станом на 29 грудня 2015 року 4 дітей, які перебували на обліку дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в службі у справах дітей влаштовані в прийомні сім'ї, які розташовані на інших територіях. Також протягом 2015 року припинили функціонування 3 прийомні сім'ї, в яких було 3 дітей).

Районний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Спеціалісти та фахівці районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді проводять соціальну роботу з сім'ями, які опинилися у складних життєвих обставинах, що забезпечується роботою Служби соціальної підтримки сімей, яка була спрямована, перш за все, на виявлення, облік та соціальне супроводження сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах.

За 2016 рік, найбільш поширеними категоріями населення, які опинились у складних життєвих обставинах є:

сім'ї, які опинилися у складних життєвих обставинах;

особи засуджені до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі;

особи звільнені з місць позбавлення волі;

діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які знаходяться під опікою (піклуванням);

особи, які постраждали від насильства та жорстокого поведіння або реальної загрози їх вчинення;

особи з числа дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування.

Соціальний супровід сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, є найефективнішою формою розв'язання проблем сімейного неблагополуччя. Кількість сімей, які перебували протягом звітнього періоду, під соціальним супроводом спеціалістів та фахівців центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, становить 10 сімей (в яких виховується 28 дітей), яким було надано 119 соціальних послуг. В зв'язку зі змінами в законодавчій базі України більшість роботи з сім'ями, які опинились в складних життєвих обставинах проводиться за карткою клієнта. Так за 2016 рік спеціалістами та

фахівцями центру було охоплено 283 сім'ї, в яких виховується 525 дітей, яким було надано комплекс соціальних послуг.

В рамках роботи Мобільного консультаційного пункту соціальної роботи, було здійснено 172 виїзди, якими охоплено 21 населений пункт та оформлено 176 Актів оцінки потреб дитини та її сім'ї та 17 Актів оцінки потреб сім'ї (особи). Кількість осіб, охоплених соціально-профілактичною роботою в рамках діяльності вищезазначеного формування, становить 257 осіб з числа дітей (до 18 років) та 1516 осіб з числа молоді (від 18 до 35 років).

Також, в рамках роботи Мобільного консультаційного пункту соціальної роботи, спеціалістами районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді проводяться бесіди з питань підготовки до сімейного життя, профілактики негативних явищ, відповідального батьківства, подолання складних життєвих обставин, реалізації та дотримання прав дитини, формування відповідального ставлення до особистого здоров'я, просвітницькі заходи з питань протидії наркоманії, пропаганда здорового способу життя, попередження правопорушень та девіантної поведінки тощо.

Співпраця з редакцією газети «Південна зоря» забезпечує постійне висвітлення роботи та здійснення реклами соціальних послуг центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

В рамках діяльності спеціалізованого формування Інформаційно-ресурсний центр районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді на шпальтах районної газети «Південна зоря» періодично висвітлюються соціальні проблеми. Так були надруковані статті «Увага! Проводиться Дитяча Всеукраїнська Премія «Диво Дитина», «Приймна сім'я – шанс на нове життя», Торгівля людьми, «Здоровий спосіб життя», «Станція призначення життя», «Соціальні послуги для звільнених», «16 днів проти насильства», «Захистимо найдорожче», «Не залишайся байдужими – допоможи малозабезпеченим родинам!», «Готові до співпраці», «За рівність національних меншин», «Станьте патронатними вихователями!».

За рік до районного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з відділу кримінально-виконавчої інспекції було направлено 33 особи засуджених до покарань не пов'язаних з позбавленням волі. В ході проведеної роботи спеціалістом центру соціальних служб сім'ї, дітей та молоді було надано 199 послуг, з них:

інформаційна – 66 послуг;
соціально-педагогічна – 41 послуга;
соціально-медична – 26 послуг;
соціально-економічна – 40 послуг;
юридична – 26 послуг.

Спеціалістом районного центру соціальних служб сім'ї, дітей та молоді, також проводиться робота з особами звільнених та достроково звільнених з місць позбавлення волі. В ході проведеної роботи було охоплено 7 осіб, яким надано 35 послуг, з них:

інформаційна - 12 послуг;
соціально-медична – 9 послуг;
соціально-економічна – 9 послуг;
юридична – 5 послуг.

До центру за 2016 рік надійшло 23 повідомлення про вчинення насильства або реальна загроза його вчинення. В ході проведеної роботи

спеціалістом центру соціальних служб сім'ї, дітей та молоді було надано 104 послуги, з них:

35 - інформаційних послуг;

11 - соціально-медичних послуг;

9 - юридичних послуг;

49 - соціально-педагогічних послуг.

Продовж 2016 рік в Біляївському районі функціонують та перебувають під супроводом 6 прийомних сімей, в яких виховується 13 дітей віком від 0 до 18 років.

Національно-культурний розвиток національних меншин

Відділом культури районної державної адміністрації проводиться робота, направлена на взаємне зміцнення міжнаціональної злагоди та збагачення культур. Так, репертуари аматорських колективів району складаються з творів композиторів та поетів різних національностей. В концертних програмах танцювальні та вокальні колективи виконують композиції народів світу, серед яких і російські, молдовські, ромські та болгарські твори.

Ромські діти відвідують бібліотеки та виділені в окрему групу «Роми», які читають книги за шкільною програмою, про природу, тварин, художню літературу.

Так, в бібліотеці-філії села Нерубайське зареєстровано 15 дітей, для яких бібліотекарем складено рекомендаційний список літератури за назвами «Індія – країна казок» та «Природа твій друг». В бібліотеці-філії сіл Усатове та Градениці зареєстровано по 5 дітей, які читають казки.

Районною дитячою бібліотекою зареєстровано 5 дітей. Для них складено рекомендаційний список «Поезія українських письменників», та «Природа – наш дім».

Діти даної національності разом зі всіма школярами відвідують масові заходи, які проводяться в бібліотеках.

Варто відмітити, що не всі діти відвідують школи, тому серед них є діти, які не вміють читати та писати. Серед дорослого населення ромів також трапляється багато неграмотних осіб. Тому вони відмовляються відвідувати бібліотеки, або являються боржниками з минулих років.

У всіх бібліотеках оформлено папки-досьє «Національні меншини Одещини», організовуються книжкові виставки та проводяться заходи з толерантності.

Відділом культури забезпечено виконання заходів щодо залучення ромів до творчого життя Біляїщини.

Відділом культури районної державної адміністрації проводиться робота, направлена на взаємне збагачення культур та зміцнення міжнаціональної злагоди.
